

Yugoslavyada Seferberlik

İtalyada yeni sınıflar silâh altına çağırıldı, ordunun mevcudü bir milyonu tecavüz etti

Londra ve Pariste siyasî ve askerî faaliyet arttı

Musolini Çemberlayne mesaj gönderdi

İspanyolların da Pirene hududunu tahkim ettikleri bildiriliyor

Bir Sovyet gazetesi İtalyanın dış politikada istiklâlini gittikçe kaybettiğini ve Balkanlarda Alman - İtalyan menafinin çarpıştığını ileri sürüyor

Son buhrana aid ilk resimler: (Sağdan sola doğru) Arnavudluk işgalinin başladığı gün Londrada Türkiye büyük elçisi doktor Rüştü Aras, Romanya elçisi ve İtalyan maslahatgüzarı hariciye nezaretinden çıkarılarken

Londra 11 (Hususî) — Kabinenin harici işler komitesi bugün başvekil Çem-

Yugoslavya ve italyada hazırlıklar

Londra 11 (Hususî) — Belgradtan bildiriliyor: Yugoslavyada ve bilhassa Arnavudluğa yakın mıntakalarda, birçok ihtiyat sınıfları silâh altına alınmıştır. (Devamı 5 inci sayfada)

Alman Nazırı şehrimizde

Göbels İstanbulda iki gün kalacak

Bay Göbels (Yazısı 11 inci sayfada)

Yabancı sulardaki Türk gemileri

Siyasî vaziyetin karışıklığı ilmanımızda da tesirini göstermiştir. Bu münaselele (Devamı 11 nci sayfada)

Akdenizde harb tehlikesi şimdilik bertaraf olmuştur!

YAZAN

Emekli General H. Emir Erkilet

İngilterenin en büyük gazetelerinden Daily Mail Arnavudluk yücünün başlangıcında gerek Almanyanın, gerekse İtalyanın emellerinin Karadenize inmek olduğunu anlatmak üzere yukarıda gördüğünüz haritayı neşretmiştir.

Bu seneden sonra Berlin - Roma mihrinin işi elbette güçleşecektir. Onun için müttefikler ne yapacaklarsa bu sene yapmalıdırlar. İngilizler deniz ve hava teslihatı işi ile Londranın müdafaasını ve kara kuvvetlerinin teşkilâtını bitirdikten

(Devamı 5 inci sayfada)

Hariciye Vekili son hâdiseler hakkında Parti Gurupunda izahat verdi

Vekil Arnavudluğun işgali ve Hatay meselesinden bahsetti, hatiblerin suallerine cevablar verdi

Kabine azası evvelki gün Mecliste Başvekilin beyanatını dinlerlerken

Ankara 11 (A.A.) — C. H. Partisi BÜ-yük Millet Meclisi grupu bugün 11/4/39 öğleden sonra reis vekili Hasan Sakanın riyasetinde toplandı.

Müzakere mevzuu son siyasî hâdiseler hakkında Hariciye Vekilimizin vereceği izahat idi. İlk defa söz alarak kürsüye gelen muhterem Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu (Devamı 5 inci sayfada)

Arnavudluk faciasının içyüzüne aid ifşaat

İtalyanlar Kral Zoguya ülkesini mukavemet göstermeden teslim etmesi için 20.000.000 altın frank teklif etmişler ve red cevabı almışlar!

Arnavudluk sarayının yüksek şahsiyetlerinden birisi Deyli Ekspres gazetesine verdiği beyanatta şöyle demiştir: İtalyanın Arnavudluğu istilâsı, bundan iki ay kadar önce, kral Zogunun iki İtalyan fesadını tenkil etmesi, ve kendisine teklif edilen 20 milyon frank mukabilinde ülkesini satmaya yanaşmaması yüzünden ileri gelmiştir.

İtalya, geçen Şubatta, Arnavudlukta Zogu aleyhinde bir kıyam hazırlamak için Giro isminde birisini Tiranaya göndermişti. Giro isyana başlamak üzere bir Arnavuda 10 bin İngiliz lirası vermiş, fakat hâdiseler meydana çıkarılmış, Zogu da bu adamı hudud harici etmişti. Bu sefer İtalya Koci adında diğer bir casusunu yollamış, o da yakalanınca, İtalya hükümeti bu zatı bazı imtiyazlar mukabilinde geri çekeceğini bildirmişse de, Arnavud-

(Devamı 11 inci sayfada)

Kral Zogu

Hergün

Alman siyaseti bir Dönüm noktasında

Yazan: Muhittin Birgen

Kuvvetli silâhlarının himayesini takib ederek, son bir sene içinde siyasî nüfuzunu hududlarının haricine taşımış olan Almanya, bugün Avrupada ve dünyada takib ettiği siyaset bakımından bir dönüm noktasının önüne gelmiştir. Bu dönüm noktasında birbirinden ayrılan ve birbirinin tamamen aksi istikamete giden iki yol görünüyor. Bu yolun biri kuvvet ve cebir, diğeri de milletler hakkı ve milletler arasında adalet yoludur. Almanya, kendisinin muavini rolünü oynayan İtalya ile birlikte bu dönüm noktasında bu iki yoldan birini tercih edecek ve Almanyanın tarih huzurundaki manevî mevki ile Alman milletinin müstakbel hayatı bu yollardan birini veya diğerini intihab ettiğine göre, başka başka şeyler olacaktır.

Almanya ile İtalya, kuvvet politikalarının son bir senedenberi ihraz ettikleri muzafferiyetlerle, bugün şüphesiz mest bir haldedirler. Bir hadde kadar böyle olmakta kendilerini hem haklı, hem de tabii görürler. Fakat, Bu haddi aşmaları zaman bu iki memleket ve bilhassa muhterem esas hareketini tanzim eden Almanya, hem haksız olacaklar, hem de bütün bugüne kadar istihlal ettikleri faydaları tehlikeye atmış bulunacaklardır.

★

Bugünkü dünyada kuvvetsiz bir hakkın hiçbir şey ifade etmediği, maalesef, ne kadar doğru ise haksız bir kuvvetin de günün birinde nihayet hezimete mahkûm olacağını anlamak için ne dünkü ve evvelki günkü tarihte, ne de içinde yaşadığımız hayat devrinde misal eksik değildir.

İşte Türkiye: Haksız silâhların tahakküm ve cebirine karşı isyan eden Türk milleti, nihayet hakkını herkese kabul ettirmeğe muvaffak oldu. Bunun gibi, bizzat Almanya da bu misalin en büyük ve canlı bir nümunesidir.

Versailles muahedesinin Almanya'yı her türlü kuvvetten tecrid etmiş olan hükümlerine karşı Alman milleti, bütün dünya efkârının tasviblerine güvenerek isyan ettiği zaman, Versailles hakimleri ellerinde bulunan pek kuvvetli silâhlarını bir tecrübeyi dahî düşünemediler. Mazlum bir milletin, millet olarak, zulme karşı ayaklandığı zaman, kuvvetin hak karşısında ancak âciz bir tahakküm vasıtası olduğunu gösteren bu iki ve muazam misal meydana iken, Almanya'yı kuvvetle, cebir ve tahakkümle milletleri kendî iradesine râmetmeğe sevk edecek akıllı insanlar bulunabileceğini zannemiyorum.

Bütün fena âlemlere ve Almanyanın düşmanları tarafından yapılan propagandalara rağmen, biz, hâlâ o fikirdeyiz ki zulme karşı isyanın ne demek olduğunu çok iyi bilen bir Almanyanın Führeri, sırf, mükemmel silâhlarla mücehhez Alman fırkalarının temsil ettikleri kuvvete istinaden milletlerin haklarını çiğnemeğe teşebbüs etmeği bir marifet sayacak değildir. Almanya'yı ayaklandırmak için, Versailles zulmüne karşı isyan eden ruhla, hak lehinde ve cebir aleyhinde binlerce nutuk söylemiş olan Führer, Glerich bereh tigung davasını yalnız Almanya'ya mahsus bir imtiyaz olarak anladığı gün, medeniyet tarihinde iktisab etmiş olduğu hevbetli şahsiyetinin bir denbire küçülmüş olduğunu görecektir. Bunun için, biz Hitlerin Balkan milletleri üzerinde kuvvetle tahakküm siyasetine taraftar olacağını tahmin edenlerden değiliz. Böyle bir şey yapmak, evvelâ Führerin kendi kendisini inkâr etmesi, saniiyen de Almanyanın hakka istinaden elde ettiği muzafferiyetleri, kuvvet ve cebre istinaden israf etmeği göze alması demektir.

★

Türkiyenin bundan on dokuz sene evvel açmış olduğu davaya çok benzediği için Almanyanın Versailles aleyhinde açtığı isyan bayrağından dolayı onun hakkını her zaman teslim etmiş bir Türk münevveri olduğumuz için, samimi, fakat açık olarak söylemek isteriz ki Almanya, dünya efkârı huzurunda, silâhının kuvvetini hakkının hududları içinde tutmaya mecburdur. Küçük Balkan devletlerinin ne Almanya'ya karşı bir husumetleri,

Resimli Makale:

Kuvvetli olmak lâzım

İnsan kuvvetini suiistimal edildiğini gördüğü zaman hâdisede şahsan alâkadar olmasa dahi içinde bir isyan hissi duyar, fakat hilkattenberi her zaman kuvvete tapınmış, önünde eğilmiş, seçme etmiştir, yaptığı ilk heykellerde hep kuvvetin timsalini görürsünüz.

İnsan kuvveti sevip sevmemekte, takdir edip etmemekte tamamen serbesttir, fakat sevse de, sevmese de her zaman, her yerde, elinden geldiği kadar kuvvetli olma mecburdur, çünkü beşeriyet henüz hakkın sadece kuvvetle muhafaza edildiği bir devirde yaşamaktadır ve bu devir belki daha asırlarca böyle devam edecektir.

SÖZ ARASINDA

Londranın en küçük Yüzgeci:

Londranın en küçük yüzgeci, bu 18 aylık afacandır. Bu şubatta ilk defa denize giren bu bütür yüzücü, 6 derste kurbağalama, sirtüstü yüzmeği öğrenmiş ve «çocuk yüzgeçler» cemiyetinin en başta gelen azasından olmuştur.

Troçki film çevirmiş!

Sovyetlerin tanınmış simalarından Troçki, vaktile bir filmde figüranlık etmiştir. Bu münasebetle Hollywood sinema müzesinde bu politikacının çevirdiği film parçaları ve fotoğraflar bulunmaktadır.

ne de büyük dünya davaları ile bir alâkaları vardır. Balkan devletleri Almanya arasında gayet tabii iktisad münasebetlerini her iki tarafın hayrına olarak inkişaf ettirmek için bütün imkânlar mevcuttur. Şu dakikada bu imkânlardan geniş surette istifade etmekten başka düşünülecek bir şey olmadığı halde Balkanlarda siyasî huzursuzluklar yapan bir siyaset hareketi içinde bulunduğunu görmeyen hiç te arzu edilir bir müşahede olmuyor. Çok kuvvetle ümid ediyoruz ki, Almanya ve hattâ sade Almanya değil, bütün mihver, en yakın vesilelerden istifade ederek Balkanlardaki bu siyasî huzursuzluğu izale edecek ve herkese emniyet ve itimad verecek olan ciddi ve samimi teminatı vermekte gecikmeyecektir.

Muhittin Birgen

Hergün bir fıkra

Ne iyi ettik

Geveze bir tanıdığı, bir gün şair Eşrefi makamında ziyaret etmiş, iki saat kalmış, hiç durmadan anlatmıştı. Eşref, gevezenin bir kere daha yanına gelmesi için bir çare düşünmüş, kapisının üzerine, «içeri girilemez» levhasını astırmıştı. Levhanın asıldığı gün geveze kapıyı açıp girdi:

— Ne iyi ettin de bu levhayı astırdın, dedi, sana birçok anlatacağlarım var, biz konuşurken, ötekinin berikinin içeri girip bizi rahatlatm emelerinin önünü aldın.

Çan çalmağa âşık Olan genç kız

Zangoçluk deyip te geçmemeli. Çan çalmanın da kendine göre bir usulü, bir hüneri vardır. Resmini gördüğünüz genç İngiliz kıızı, 16 yaşında olmakla beraber bütün İngilterenin en iyi zangoçlarından biri sayılmaktadır. Genç kızda çan çalmak aşkı o kadar büyük ve derindir ki, vazifesini adeta ibadette bulunmuş gibi huşula yapar. Bu yüzden çok sevdiği piyanosunu terketmiştir.

Bir gazete müvezzine düşen miras

Londralı bir zat ölürken, kendisine hergün gazetesini bırakan müvezzile 500 lira verilmesini vasiyet etmiştir. Müvezzine parayı göz yaşları arasında almış, ve:

— Ömrümde bu zat kadar temiz, dürüst ve iyi ahlâklı bir müşteri görmedim. Çok kere verdiğim gazetelerin hesabını unuttuğum vâki olurdu. Fakat müşterim, muntazam surette tuttuğu defterlerinden borcunu çıkarır, öderdi, demıştır.

Hesab meraklısı Bir maymun

Londra hayvanat bahçesinin meşhur maymunu hesaba meraklıdır. Resimde de gördüğünüz gibi gayet güç (?) bir muadele halletmekle meşguldür. O kadar ciddi ve o kadar dalgın ki insanın inanaçağı geliyor.

Para getiren kellik

Almanya'da bulunan bir tüccarın başında bir tek saç yokmuş... Adamcağız bir gün kelliğinden ne suretle istifade edebileceğini düşünmüş ve şu çareyi bulmuştur.

Bu tüccar Alman hududlarından birinin yanında ikamet ediyormuş... Hududun öte tarafında menfaati bulunduğundan geçmek üzere bir paso almış. Bu sayede İsviçreye haftada birkaç defa geçer ve her seferinde birçok Alman paraları kaçırmış... Paraları da başına geçirdiği bir perukanın içine saklamış.

Nihayet bir gün foyası meydana çıkmış ve üç sene hapse mahkûm olmuştur.

746 kilometrenin teferruâtı

Bir Alman tayyarecinin saatte 746 kilometre uçtuğunu ve bu sayede mühim bir rökör kazanmış olduğunu okumuşsunuzdur... Fakat saatte 746 kilometrenin ne demek olduğunu hiç hesap ettiniz mi?

Etmedinizse sizi bu hususta tenvir edelim:

Saatte 746 kilometre, dakikada 12 kilometre, 433 metre eder!..

Sözün kısası

Bir İngiliz fıkrası

E. Talu

Fransızca bir fıkra kitabında okumustum:

İngilterede bir şatoda, ev sahibi ile iki misafiri öğle yemeğini yemişler, bu ilik yaz gününde, terasada hava alıyorlar. Önlerinde buzlu viskiler, dudaklarının arasında kokulu Havana sigaraları.. Her biri tatlı bir hayale dalmış, bir saatten beri ağız açtıkları yok.

Derken, tâ uzaktan, kendi görülmiyen, fakat motörünün gürültüsü duyulan bir otomobil geçiyor.. gidiyor..

On dakika sonra, misafirlerden biri gayet soğukkanlılıkla:

— Zannedirim ki bu, geçen, bir Rolls Roys otomobili idi.. diyor.

On dakika daha geçiyor. Öteki misafir cevap veriyor:

— Hayır! Ben bir Hispano olduğunu sanıyorum.

Ve gene on dakikalık bir fasılayı müteakib, ev sahibi yerinden kalkıyor ve misafirlerinin her ikisine de infial ile hitab ederek:

— Yoo! diyor. Böyle kavga edecekse niz, ben yoğun!

Bir kaç gündür, dünya hâdiselerinin İngilizler üzerinde ne gibi bir aksülâmel yaptığını anlamak için, aç kedilerin kasab dükkanları önünde bekledikleri gibi, radyo başında boşu boşuna beklerken yukarıki fıkra hep aklıma geliyor.

Aziz dostlarımızın tarihe geçen soğukkanlılıklarını biz de bilenlerdeniz amma, bu derecesine hayret etmekten de kenâdimizi alakoyamıyoruz. Eloğlu bulanlık suda balık avlarken, sayın Çembörlünün İskoçya göllerinde sazın avına gitmesini aklımız almıyor.

Vakıâ «Kırk Arab» hikâyesini de hatırlamıyor değiliz. Fakat, acaba biz mi yanlış saydık? Bu seferki Arabların adedi, kırkı çoktan geçti gibimize geliyor..

Maamafih, Temmuz fırtınalarında olduğu gibi, bu fazla ağırlık ve durgunluğu da hayra âlâmet saymak doğru olmasa gerek. Bunun altından mutlaka bir şey çıkacak, şimşekli, gürültülü, yıldırımli bir hengâmeye şahid olacağız.

Amma sonrası ne olacak?! Bunu düşünmek bile insana dehşet veriyor.

Gene bir yerde okudum: Kargalar çok hassas olurlar. Ve istikbalî adeta önceden görürcesine sezerlermiş. Bu sene de mübarekler, Avrupa kıtasına milyonlarla üşüşmüşler. Acaba kan kokusu mu aldılar?!

Kaç senedir, sinirlerimiz bu derece gerilmedi, zihnimiz bu kadar işlemedi idi. Gözlerimiz hadisatta, olmuşların bir bir devşirildiğini seyrediyoruz. Sıra hamalara gelince bakalım kimlerin dişleri kırılacak?

Köhne dünyanın bir sarsıntı daha geçireceği muhakkak.. Ve şu beşeriyetin rahat yüzü göreceği yok, vesseilâm!

Ancak bundan, hafta tatilini, gök yüzünden ateş yağsa feda edemiyen İngiliz kardeşlerimiz müstesna.

E. Talu

İnebolu Ka kevinin temsilleri

İnebolu (Hususî — Sık sık muhtelif mevzular üzerinde konferanslar tertib ederek halka dinleten halkevimiz, 5 Nisan akşamı da gösterit şubesi tarafından «Himmetin oğlu» isminde bir piyes gösterdi. Rol alanların muvaffakiyetleriyle çok beğenilen bu piyes sonuna kadar büyük bir alâka ile takib edildi.

TAKVİM

NİSAN											
Kumî sene 1355			12			Arabi sene 1353					
Mart -0			Resmî sene 1939			Kasım 166					
ÇARŞAMBA						İMSAK					
CÜNES						Sefer					
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
0	26	0	26	0	41	0	26	0	26	0	41
Öğle			İkindi			Akşam			Yatsı		
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
Z.	12	15	15	57	13	45	20	21			
E.	5	31	9	12	12	—	1	36			

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Arnavudluk hâdiselerini münasebetle matbuatın kral Zogu hakkında verdiği hükümleri gözden geçiriyorduk. Bir gazetede kral «Zogu» nun «İtilâleci, milletini sever ve uğrunda dövüşmekten çekinmez, cesur bir adam olarak tasvir edildiğini gördük. Fakat gene aynı gazetenin diğer bir

sütununda Zogunun milletini bir beyanname ile dövüşmeye teşvik ettikten sonra hududu aşan bir korkak olarak telâk edilmiş olduğunu okuduk.

Bir adam hakkında bir gazetenin iki sütununda ayrı ayrı ve yekdiğerine zıd hükümler verilebileceğine:

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

TELGRAF HABERLERİ

Avrupa panik halinde

İngiliz matbuatı, hafif, bir salâh görülmesine rağmen, vaziyetin vehametini muhafaza ettiğini yazıyor

Londra 11 (A.A.) — Beynelmül vaziyette hafif bir salâh eseri görülmekle beraber İngiliz matbuatı Balkan buhranı ile meşgul olmağa devam etmekte ve vaziyetin vahametini muhafaza ettiğini kaydedilmektedir.

Daily Mail yazıyor: «Çemberlain, Yunanistana İngiltere'nin yardımını garanti etmeden evvel - ki bunu otomatik bir şekilde Türkiye'ye verecek garanti takib edecektir. - Mussolini ile İtalyan gönüllülerinin İspanyadan geri alınması hakkında bir itilâf varmak istiyor.»

Times gazetesinin tahmin ettiğine göre İngiltere hükûmeti, şarkî Akdenizin ve bilhassa Yunan ve Türk arazilerinin emniyeti için, prensib itibarile Polonya ile teati edilen teminata benzer bir vâdda bulunacaktır. Yunanistan ve Türkiye'nin tamamiyetine karşı yapılacak hiç bir tehdid İngiltereyi lâkayd bırakamaz.»

İtalyanlar ne diyorlar? Roma 11 (A.A.) — Roma siyasi mehafilin kanaati şudur ki Arnavudluk meselesi askerî bakımdan tasfiye edilmiştir. Ve diplomatik bakımdan da tasfiye edilmek üzeredir.

Aynı İtalyan mehafili Yugoslavyanın ve Yunanistanın gösterdiği soğukkanlılığı tebarüz ettirmekle beraber Yunanistanın İngiltere tarafından teklif edilen garanti paktına iştirakinin İtalyaya karşı has-

mane bir hareket olarak telâkki edileceğini ihzas eylemektedir. Binaenaleyh İtalyanın Londraya ve Atinaya «Korfu kat'iyen işgal edilmeyecektir» hususundaki teminatı Yunanistan İngiltere ile olan siyasi bağlarını sıkılaştırmadığı müddetçe muteber kalacaktır.

Almanlara göre

Berlin 11 (A.A.) — Alman matbuatı, İtalyanın Arnavudluğa karşı yaptığı hareket etrafında Londra ve Parisin yapmakta olduğu siyasi tahrikâtin tamamile haksız olduğunu beyan etmekte ve garb demokrasilerinde yapılan siyaset ve neşriyat faaliyetinin hakikî sebeplerini izah etmektedir.

Voelkischer Beobachter diyor ki: Adriyatik sahilinde yapılan emri vaki artık kat'iyen değiştirilemez. Demokrasi devletleri bunu biliyorlar ve fakat bundan istifade ederek merkezi Avrupa devletlerini tam bir çember içine almağa çalışıyorlar. İşte Yunanistanı tahrik ve teşvik için yapılan teşebbüslerin saiki budur. Yunanistana garbdaki dostları için Büyük Harbdaki aynı rol oynatılmak isteniliyor. Yunanistan bir harb takdirinde, merkezi Avrupa devletlerinin Balkan ve Adriyatik mevzilerine karşı askerlik ve hava bazları vazifesini görecekler. Muhtakkak ki Atina bu gayri ahlâkî teklifi reddedecek ve Belgrad gibi aynı soğukkanlılığı muhafaza edecektir. Bu iki

memleket te İtalyadan kat'i teminat almıştır. Nasıl ki Polonya da Almanyadan teminat almıştır. Bu memleketler ancak garb emperyalistlerinin suistimaline muvafakat ettikleri takdirdedir ki tehlike altına gireceklerdir.

Tehlike biraz uzaklaştı mı?

Paris 11 (A.A.) — Journal gazetesi enternasyonal vaziyetteki gerginliğin biraz hafiflemiş olduğunu ve tehlikenin şimdilik biraz uzaklaşmış bulunduğunu yazmakla beraber vaziyetin bütün vahametini muhafaza eylediğini kaydediyor.

Journal gazetesi ise bilâkis Avrupanın hakiki bir panik halinde bulunduğunu, bunun tabii olduğunu yazıyor.

Petit Journal diyor ki: Ne için İtalyanlar işgal edilmiş olan Arnavudluğa asker ve harb levazımı göndermeğe devam ediyorlar?

12 adadaki İtalyan tahşidatı ne içindir? Selânk, Şark ve Süveyş tehdid altında bulunmuyor mu?

★

Tiran 11 (A.A.) — Muvakkat idarî komite bu sabah tekrar toplanmış ve yabancı memleketlerdeki bütün Arnavudluk mümessillerine bir tamim göndererek bunları memleketteki değişiklikten haberdar ve yeni bir emre kadar her türlü diplomatik faaliyetten istinkâfa davet eylemiştir.

Almanlar Cnubî Amerika'ya müstemleke istiyorlarmış..

Nevyork 11 (A.A.) — Haftalık Business mecmuası, almanca tabedilmiş bir harita neşretmektedir. Bu haritadan Almanyanın Cnubî Amerikada müstemleke istediği anlaşılmaktadır. Haritada: «Müstemleke almağa hakkımız vardır» ibaresi yazılıdır. Trinidad ve Tobaco'nun Kuraland dükahından 17 nci asırda gelen Almanlar tarafından işgal edildiği ayrıca tasrih edilmektedir.

Venezuela hakkında da haritada 16 nci asırda Augsburg'dan gelen bir Alman ailesinin buraya yerleştiği kaydedilmektedir.

Bu üç arazinin isimleri gotik harflerle basılmış ve bunların Cermenlikle alakadar olduğu bu suretle tebarüz ettirilmiştir.

Çinliler mukabil taarruza geçtiler

Hongkong 11 (A.A.) — Çin ajansı bildiriyor:

İngiliz büyük elçisi Sir Kerr Clark 8 Nisanda Şanghaydan Çungkinge hareket etmiştir.

Çekiang vilâyetinde toplanan yüz bin Çin askeri halen Sien-Tang nehrini geçerek şimal istikametinde mukabil taarruza geçmiştir.

İsviçrede bir çocuk Pansiyonu kayalar Altında kaldı

Bern 11 (A.A.) — Filims -Grisons-civarında kâin Fildav'da, içinde 28 kişi bulunan bir çocuk pansiyonu dağdan kayan kayaların altında kalmıştır. Yaraları ağır ve hafif olmak üzere 11 kişi enkaz altından çıkarılmış ise de bunlardan beşi ölmüştür. 12 çocuk bulunmamıştır.

Parti Kurultayı 29 Mayıs'ta toplanıyor

Ankara 11 (Hususi) — Büyük Parti Kurultayının 29 Mayıs Pazartesi toplanmağa davet edilmesi esas itibarile kararlaştırılmıştır. Kurultay toplantıları bir hafta kadar devam edecektir.

Kurultay ruznamesi Partinin hayat ve faaliyeti bakımından çok ehemmiyetli maddeleri ihâiva edecektir.

Bulgaristan ve Balkan Antantı

Bükreş 11 (Hususi) — İstanbulda, Türkiye Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu ile iki gün süren istişarelerde bulunmuş olan hariciye nazırı Gafenko, Bükreşe dönmüştür.

Nazır, bugün gazetecileri kabul ederek, kısaca sunuları söylemiştir:

«İstanbulda yaptığım görüşmelerin neticesinden çok memnunun. Umumi vaziyeti gözden geçirdik. Bazı meselelerin halli için müsaid esaslar temin edebildik. Görüşmelerimiz esasında Bulgaristanın vaziyetini de nazarı itibara aldık.»

Buradaki salâhiyetler mahfellerin ka-naatine göre, Arnavudlukta son hâdiseler karşısında kıyasat göstermiş olan Bulgaristanın, yakında Balkan Antantına gireceği muhtakkak sayılmaktadır.

Almanyanın Lehistan'a karşı vaziyeti

Berlin 11 (A.A.) — Siyasi mehafil, Berlin ile Varşova arasında hâlihazırda hiç bir müzakere yapılmamak ta olduğunu beyan etmektedir. Alman hükûmeti, Beck'in Londradaki görüşmelerden sonra itihaz edeceği kararı beklemektedir. Eğer Polonya, İngiltere ile bir itilâf akedecek olursa, Alman hükûmeti böyle bir itilâfın 1934 tarihli Hitler - Pilsudski itilâfı ile ne dereceye kadar kabili telif olduğunu tetkik edecektir.

Bu itilâfın hükmeden sâkit ilân edilmesi de ihtimal dahilindedir.

Varşova 11 (A.A.) — Eski Başvekil General Sikorski, Fransada Maginot hattını ziyaret ettikten ve Fransız ordusu manevralarında bulduktan sonra Varşovaya dönmüştür.

Kurjer Poranny, bu münasebetle General Sikorski'nin Fransız kumandanlarla sıkı temaslarda bulunduğunu ve iki büyük ordu arasındaki silâh kardeşliğini müşahede ettiğini yazıyor.

Almanlara gidecek Olan Hevetimiz

Ankara 11 (Hususi) — Alman devlet reisi Hitlerin 50 nci yıldönümü münasebetile yapılacak olan merasime iştirak edecek olan heyet Perşembe günü İstanbulda bulunacaktır. Genel kurmay ikinci reisi Korgeneral Asım Gündüz heyetimize riyaset etmektedir.

Sabahtan sabaha:

Hâdiseler

Hâdiseler bir macera filmi gibi heyecanlı olmaktadır, sahnede kan lekesi görüldü ve top sesi duyuldu. İki diktatörün Avrupa hakkındaki düşünceleri ise yarından daha yakın saatlerin tehlike dolu olduğunu haber veriyor.

Anlaşıyor ki Avrupada yeni bir Şarman veyahud Kayzer havası esmektedir. Almanya ve İtalyanın küçük devletleri askerlikten tecrid ederek ahali-sini sadece ekme ve harç yetiştiren birer Fir'avun tebaası haline koymak tasavvurları 1815 tenberi beslenen millî cereyanları ya bulandıracak veyahud büsbütün şahlendirecek.

Napolyonun Avrupa hakkındaki fikirleri de Hitlerin ve Mussolinin fikirlerinden farklı değildir. Hatta İskenderle Daranın peşinden koştukları fikir de aynı fikirdir. Birinin başını «Termobil» yedi. Birinin ateşini Waterloo sön-dürdü ve tarih daha böyle nice cihangir macerası kaydederek devam etti. Millî hisleri henüz kabarmağa başlayan iptidai insan kümelerinin bile varlık için silâhlandıkları bir devirde millî mücadele devirlerini ikmal etmiş, istiklâlin tadını tatmış milletleri silâhlarından tecrid edip onları birer çiftlik yavaşması haline getirmeyi, hattâ bir fikir olarak kabul etmeye imkân olmadığına göre yeni cihangir namzedlerinin tarihi bilgilerinden şüphe etmek haksızlık olmayacaktır.

Bürhan Cahid

Elbasan civarında kanlı çarpışmalar oluyor

Larisaya iltica eden Kraliçe Jeraldin'in sıhhi ahvali ağırlaştı, hastaneye kaldırıldı

Paris 11 (Hususi) — Buradaki Arnavudluk elçiliğinin neşrettiği bir tebliğden anlaşıldığına göre, Elbasan ve Arkirokastro civarında, Arnavudluk ve İtalyan kuvvetleri arasında el'an şiddetli çarpışmalar devam etmektedir.

Mukavemeti idare edenler, Prens Salih ve Prens Hüseyindir.

Kraliçe hastaneye kaldırıldı Paris 11 (Hususi) — Atinadan alınan haberlere göre, lohusa halinde Yunanistana iltica etmiş olan Arnavudluk Kraliçesi Jeraldinin sıhhi vaziyeti vehamet kesbetmiştir.

Kraliçe, doktorların tavsiyesi üzerine derhal Larisa hastanesine nakledilmiştir.

İngiliz karikatüristine göre Arnavudluk davası

Mahmud

Adana cenubun en yeni bir şehri haline geldi

Belediye on yıldanberi büyük bir hızla çalışarak şehre bir çok yollar, caddeler, binalar kazandırdı

Adananın Seyhan kıyısındaki gazinolardan biri

Adana (Husus) — Cumhuriyete büyük ve bakımsız bir çiftlik halinde inikale eyliyen Adana, yıllardanberi sarfolunan gayretlerle Cenubun modern bir şehri haline gelmiştir. 923 de 130 bin liradan ibaret olan bütçeyi 428.000 lira fazlasıyla 558 bin liraya iblağ etmiş muvaffakiyetini gösteren Adana belediye meclisi fasılasız çalışmak suretile sayısız denemek kadar çok eser vücuda getirmiştir.

Bunların belli başlılarını sayalım: Bayındırlık hareketleri bilhassa 926 dan itibaren büyük bir hız bulmuş ve on iki yılda 377,000 lira sarf ile 19 kilometre uzunluğunda yaya kaldırım, parke, asfalt, beton ve makadam şose yolu yapılmış, eski yolların 18 kilometrelik kısmı tamir görmüş, otuz bin lira harcanarak 10,217 metre kanal açılmıştır. Şehir Meclisi umumun sıhhatiyle alakalı bulunan içme su ihtiyacı üzerinde ehemmiyetle durmuş ve daha önce halk çeşmeleri açtığı gibi fenni su tesisatını da vücuda getirmiş ve yalnız su için sarfedilen para dört yüz bin lirayı aşmıştır. Belediye Adanalılar park ihtiyaçlarını da ön plâna almış ve büyük fedakârlıklar ihtiyarıyla yetmiş bin metre murabbalık bir saha üzerinde bir çok modern tesisat ve Ebedî Şefimizin heykellerini muh-

tevi nefis bir park, ayrıca aynı nefasette bir Ulus parkı kurmuştur.

Şehrin merkezinde güzel bir gazino yapılmış, 64 dükkân ve üç ikametgâhi ihtiva eden büyük bir sebze ve meyve hali, 32 dükkânın mürekkebe bir kasap çarşısı tesis olunmuştur.

Cumhuriyet belediyesi zührevî hastalıkların tedavisi için bir hastane açmış, çocuk muayene ve müşavere evi tesis etmiş, 30 yataklı bir darülaceze kurmuştur. Gene belediyeye aid buz ve gazoz fabrikaları da şehri süsleyen ve iki mühim ihtiyacı gideren kıymetli varlıklardır. Mevcud asri otelin ihtiyaca hakkıyla cevap veremediği görülmüş ve Atatürk parkı dahilinde muazzam bir otoi tesisi için bütçeye tahsisat konmuştur.

Şehri köhne dükkânlardan kurtarmak için yalnız ferdî inşaat intizar ve teşvikle iltifa olunmamıştır. Aynı zamanda hemen her caddede modern dükkânlar ve saat kulesi civarında yeni dükkânlar asri bir çarşı meydana getirilmiş, modern bir stadyum, 1620 beygir kuvvetinde bir elektrik santrali ve bir kimyahane kurulmuştur.

Şehrin ağaçlanması için Adana belediyesi, 13 bin fidan verebilir kabiliyetle büyük bir fidanlık tesis etmiştir.

Edirne'de eski eserleri sevenler kurumu kongresi

Edirne (Husus) — «Edirne ve Yüres Eski Eserleri Sevenler Kurumu» nun büyük kongresi bugün General Kâzım Dirğin başkanlığı altında yapılmıştır.

Şehrin bütün münevverlerinin hazır bulunduğu bu toplantıda okunan tezaat ve hesap raporları ittifaqla kabul edilmiş ve 12 kişilik yeni idare heyeti seçilmiştir. Bu arada Ebedî Şef Atatürkün manevî huzurlarında ayakta durulmuş, Milli Şef İnönü kongre azaları minnet ve tazimlerini izhar etmişlerdir.

Bundan sonra Kurumun üç senede Trakya'daki tarihi eserlerin imar ve ihyasına delâlet ettiği büyük ve küçük antikitekerin, kurulmuş olan çok kıymetli eserlerle donanmış etnoğrafya müzesinin kıymetli tebarüz ettirilmiş ve Maarif Vekâletile Vakıflar Umum Müdürlüğünün ve Kuruma pa-

ra yardımında bulunan bölge vilâyetleri umumi meclis ve belediyelerinin bu yakın alakaları minnet ve şükranla karşılanmışlardır.

Müzakereler sırasında müzenin ilmi bir surette tasnifine, Edirne'de açık bir müze kurulmasına, bunlar için gereken bir mütehasşsın getirilmesine ve Turing Klüple elele vererek çalışmaya karar verilmiş ve gelecek üç yılın çalışmalarını üzerinde uzun boylu konuşmalar yapılarak yeni idare heyetine direktifler verilmiştir.

Bu arada Edirnenin büyük tarih ve kültür kaynağı olan sinesine ve bütün Trakyanın bünyesine şeref veren eserlerden ötürü kongre başkanı General Kâzım Dirği de teşekkür edilmiş ve kongre dağıldıktan sonra yeni idare heyeti aralarında iş bölümü yapmışlardır. Resim Kâzım Dirği Kurum azalarıyla bir arada gösteriyor.

Manisada henüz nişanlanan bir genç kız öldürüldü

Katil kızı kaçırmak istedi muvafak olamayınca bıçağını kullandı

Manisa, (Husus) — Bir kaç gün evvel şehrimizde çok feci bir cinayet olmuş, şehirden güzelliği ve sevimliliği ile şöret bulmuş bir genç nişanlandıktan bir kaç saat sonra öldürülmüştür.

Katil Hamdi

Hakıbababa mahallesinde İbrahim oğlu Mehmedin Halide isminde bir kızı vardır. Çok güzel ve namuslu olan bu kız babası bir delikanlıya vermek üzere nişanlamak istemiş ve bir mersim yapmıştır.

Fakat nişan merasiminden birkaç gün evvel Mehmedin yanında büyülmüş ve askerlikten yeni dönmüş bulunan Hamdi Halidenin anasına gitmiş, kız istemiştir. İhtiyar ana da kendisine ümit verici sözler söylemiştir. Fakat birkaç gün sonra Halidenin bir başkasına varmak üzere hazırlandığını görünce sabrı son dereceyi bulmuştur.

Nişan günü Hamdi büyük bir kızgınlık içinde evin sananlık damına çıkmış, merasimi bütün tefferüatı ile seyretmiştir. Davetliler dağılıp da genç kız odasına çekilince Hamdi damdan inmmiş ve birdenbire Halidenin yatığı odaya girmiştir. Ve genç kıza: — «Haydi kalk, beraber kaçacağız!» demiştir.

Halide Hamdinin bu teklifine evvelâ «peki» demiş, fakat küçük erkek kardeşine babasına haber vermek fırsatını bulmuştur. Fakat Hamdi kızın haber saldığını anlayınca: — Demek babana haber yolladın öyle mi? Öyle ise kalk! diye bağırıştır.

Halide ise hiç bir yere gidemeyeceğini söylemiş, bunun üzerine Hamdi bıçağını çekmiş ve kızın göğsüne, başına, vücudünün muhtelif yerlerine saplamaya başlamıştır. Halide cansız ve kanlar içinde yere düşerken babası yetişmiş, katilden daha kuvvetli olmasına rağmen ilk bıçağı yer yemez o da vere yikılmıştır. Feryadlara kostonlar Halideyi cansız, babasını ağır yaralı olarak bulmuşlardır. Üsküplü Hamdi şiddetle aranmaktadır.

Zonguldak Halkevinde Abdülhak Hâmidin ölümünün yıldönümü

Zonguldak (Husus) — Büyük Sair Abdülhak Hâmidin ölümünün 3 üncü yıldönümü münasebetile önümüzdeki Perşembe günü bir merasim tertib edilmiştir Halkevinin hazırlığı bu merasimin programı şudur:

1 — Açılış sözü: (Akın Karauğuz), 2 — Hâmîd (H. Uluğ), 3 — Hâmîdin dehası ve sanat felsefesi: (Sadi Varlık), 4 — Hâmîdin eserlerinden parçalar: (Sedat Ataman), 5 — Her yer karanlık, pürnür o mevki: (Plâk), - Sebnetabı' handei meleküt: (Plâk), 6 — Büyük Şairin ölmez eserlerinden temsil: (Nestren'den bir tablo), 7 — Film.

Izmitte Mimar Sinan ihtifali

İzmit (Husus) — Mimar Sinan ihtifali burada çok güzel bir şekilde olmuştur. Öğretmen Nuri Doğan tarafından bir nutuk söylenerek Koca Sinanın hayatı ve eserleri anlatılmış, Hicabi isimli bir genç tarafından şiir okunmuş ve ihtifale yüzlerce zevat iştirak etmiştir.

İhtifal Sinanın eserlerinden olan Yeniceuma camisinde yapılmıştır.

Balıkesirde kaçakçılık vak'aları

Mart ayı içinde Balıkesirde, Balya, Gönen ve Dursunbeyde 9 kaçakçılık vak'ası olmuş, 2 havan, 6 bıçak, 68 kilo kıyılmış, 1044 kilo yaprak tütün, 3 kaçakçı hayvanı İnhisarlar takibi memurları ve jandarma tarafından yakalanmış ve müsadere edilmiştir.

Akdenizde harb tehlikesi şimdilik bertaraf olmuştur!

YAZAN

Emekli General H. Emir Erkilet

(Baştarafı 1 inci sayfada)

zunca bir istikrar ve barış devresine kavuşur. Bunu güzelce müdrük olan Tokyo - Berlin - Roma mihverî veya müselleşi içinde acele etmeğe mecburdur. Ve bu hususta kusur ettiği de yoktur.

İşte yeni Franko İspanyası da onlara iltihak etmiş görünüyor. Eğer bu vaki ise, doğrusu muvaffak generale şaşmamak mümkün değildir. Çünkü İspanyanın bugün muhtaç olduğu şey ne Cebelüttarik ve ne de Fastur. Ona, kendisine sonuna kadar merdçe yardım eden Faslılara mahalli bir istiklâl ve refah verdikten ve İngilizleri Cebelüttariklarında rahat bıraktıktan sonra, Pirenelerin gerisinde memleketini yeniden kurmak ve imar etmek işinden daha güzel ve daha yüksek milli bir vazife tasavvur olunabilir mi?

Her şeye rağmen İspanyanın antikomünist pakta katıldığı ve ona Cebelüttarik ile beraber Fransa Fasının da peşkes edildiği yazılıyor.

Bu, Berlin - Roma mihverî bakımından vâkıa çok mühimdir. Ve bu ehemmiyet yalnız İspanyanın Cebelüttarik boğazı ile batı Akdenizdeki hâkim ve bu itibarla fevkalâde müstesna coğrafi durumundan ileri gelmez; unutmamalı ki bugün İspanyada seferber, ve biraz yorgun olmasın mukabil iki buçuk sene harbde vetişmiş ve pismiş kuvvetli bir ordu vardır. Bu, en az bir milyon İspanyol ile İtalyan ve Almandan mürekkebe harb ve hareket kabiliyeti zivade orduya Pirene dağlarını tahkimatla ve bir miktar aslelerle kapatıktan sonra Septe boğazı ve İspanya Fası üzerinden Fransız Fasına yürümek vazifesinin verilmesi düşünüldüğü takdirde onun mihverce kıymeti tabiatile pek büvür.

Japonya Çin işini bir türlü bitiremedi. Ve Almanların bekledikleri gibi o, bu ilkbahar bütün kuvvetlerini Ruslara karşı şimali Cinde tahşid edebilecek bir vaziyete giremedi.

Bu, müselle için ciddi bir kayıp, bir muvaffakiyetsizliktir. Fakat Japonya Çin harekâtı ile, Berlin - Roma mihverine yardımdan geri durmamakta ve mihver şimdiki kadar Hebesistanın zaptından ve Renin ısalından sarfı nazar Avusturya, Çeko-Slovakya, Memel ve Arnavudluğu yutmak gibi mühim muvaffakiyetler elde etmektedir.

Fakat Almanya ve bilhassa İtalya, yapılacak işlerin bittiğini söylemek şöyle dursun, bilâkis yapılacak şeylerin yapılmasına nazaran daha muazzam olacaklarını ilândan çekinmiyorlar. Gerçi bunları söyliyen resmî ağızlar değildir; fakat kontrollü ve müsaadeli gazetelerdir. Onun için bunlara kulak asmamak ve endişelenmemek mümkün olmuyor. Bu halde mihver daha neler yapmak istiyor? Bunlar herkes tarafından fazlasıyla bilinmektedir. Danzig, doğu Yukarı Silezya, Ukranya, Romanva, Holanda ve İsviçreden tutunuz da Sava, Korsika, Tunus, Cezayir ve Süveyse kadar pek çok şeyler var. Bunların hüllâsası da orta Avrupa ve Akdeniz imparatorluklarıdır.

Fakat Almanya Danzig işini meydana çıkarırken bizzat Lehistanın mukavemeti ile İngiliz garantisine çarptı. Onun üzerine İtalya Arnavudluğa saldırdı, bu sefer de Yunanistan tehlikeye girer gibi görününce İngiltere onun da topraklarını İtalyaya karşı garanti etti. Ve bu suretle Akdenizde harb şimdilik bertaraf edilmiş oldu. O halde İngiltere ile çatışmadan iş görmek isteyen mihver için harbsiz alınacak, garantisiz yer acaba neresidir?

Bunun için Holanda ile Yugoslavyadan bahsediliyor. Filhakika Almanya, donanmasını icabında Baltık denizinden şimal denizine ve aksi tarafa süratle geçirmek ihtiyacındadır. Bu iş için açılmış olan Kiyel kanalının ise büyük bir donanmanın bu tarzda manevrasına kifayet etmediği Büyük Harbe tecrübe edilmişti. Bu maksadla Almanyanın şimal denizinde emin bir harb limanı vücuda getirmeye ve bunun için de bu denizdeki sahillerini batıya doğru genişletmeye düşünmekte olmasa mümkündür.

Bu batıya doğru genişleme ise ancak

Holandayı almakla kabil olacağından bu cihette bir Alman hareketi er geç beklenebilir. Fakat böyle bir teşebbüs İngiltereyi son derecede sinirlendirebilir.

Eğer Almanya düşünüldüğü gibi, Holandaya girerse (ki bu memleketin işgalı nihayet bir tek günde biter), acaba Fransa Almanyaya hücum eder mi ve bu hareketi ile bir taraftan İtalya, diğer cihetten İspanyayı kendi üstüne kışkırtmak ister mi?

Şüphelidir! Böyle olunca İngiltere acaba ne yapar? Holandayı Almanyanın elinden kurtaracak hazrede kâfi bir kara ordusu yok ki derhal Fransa asker çıkarsın ve Holandanın yardımına koşsun! Görülüyor ki bir Holanda hareketini de ağılebi ihtimal harbsiz olub bitecek işler sırasına girecektir. Bahusus bu devletin çok güzel ve geniş müstemlekelerine konmak ihtimali de vardır.

Holanda ile beraber henüz İngiliz garantisine nail olmamış bir de Yugoslavya vardır. Fakat burası Holandanın aynı değildir. Çünkü iyi bir ordu ve iyi bir mukavemet kudreti vardır ki bunlar sayesinde kazanabileceği bir zaman sayesinde mütteliklerle büyük demokrasi devletlerinin yardımına koşmalarını temin edebilir. Şimdilik Lehistan ve Romanyayı da korumakta olan şey, bunların muhtemel mukavemetleridir. Ancak eğer Yugoslavya, Çeko-Slovakya gibi içinden yıkılursa o zaman onu kurtaracak hiç bir çare bulunmaz ve bu devlet ortadan kalkar.

Bu da gösteriyor ki Yugoslavyanın bugün, hem kendi bakası ve hem de Balkanların selâmeti için yapacağı en acele şey iç meselelerini süratle ve kökünden halletmektir.

H. riciye Vekili son İddiseler hakkında Parti Grupunda iz hat verdi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

son haftanın belli başlı siyasi vâkıaları hakkında beyanatı bulundu. Bilhassa Rumen hariciye nazarı Gafenkonun İstanbul ziyareti ve Hariciye Vekilimizle mülâkatına aid beyanatı derin alâka ile dinlendi.

Son günler zarfında İtalya tarafından Arnavudluğun askerî işgal altına alınması ve Hatay meselesi ve bunlardan tevelli edebilecek bütün siyasi meselelere dair uzun uzadıya izahat verdikten sonra kendisine aynı mevzularda üzerinde muhtelif hatibler tarafından tevcih edilen suallere cevap verdiler.

Birçok hatibler söz aldılar ve Hariciye Vekilimizin izahatına müvazi mütaalealar beyan ettiler.

Müzakere saat 18,30 a kadar devam etti ve Hariciye Vekilinin izahatı tasvib olunmakla celseye nihayet verildi.

Yugoslavyada ve İtalyada hazırlıklar

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Hükümet, her ihtimale karşı müteyakkız bulunmakta ve tedbirler almaktadır.

İtalyada yeni sınıflar sîlâh altına alındı

Londra 11 (Husus) — Romada bildiriliyor:

Bu aşkam neşredilen resmî bir tebliğde, yeni ihtiyat sınıflarının sîlâh altına alındığı bildirilmektedir.

«1901 ve 1902 sınıfların tamamen sîlâh altına çağırılması, 1917 ve 1918 sınıflarının tamamlanması ve diğer sınıfların mütehasşsıların sîlâh altına alınması suretile metropolde bulunan İtalyan ordusu mevcudü çok mühim bir seviyeye bulmuştur. Fevkalâde ahval harîc olmak üzere artık diğer sınıflar sîlâh altına çağırılmıyacaktır.»

Ecnebi müşahidelerin tahminine göre, bugünkü İtalyan ordusunun mevcudü 1 milyondan fazladır.

Hâdiseler Karşısında

Bir varmış bir yokmuş

A nne, çocuğuna masal söyleyincekti:

— Bir varmış, bir yokmuş?

Dedi, çocuk, annesinin sözünü kesti:

— Biliyorum anne, şehirdeki eğlence yerlerinin saat on birde kapanması hakkında Belediyenin bir emri varmış.

— Hayır çocuğum, o değil, bir varmış, bir yokmuş.

— Biliyorum anne, biliyorum. Gürültü ile mücadele ediliyormuş. Muayyen saat-ten evvel ve sonra satıcıların bağırma-ları, otomobillerin korna çağırmaları menedilmişmiş.

— Hayır çocuğum, o da değil; bir varmış, bir yokmuş...

— Biliyorum anne biliyorum; bir pazarlık yasağı varmış. Pazarlıkla satış yapanlar cezalandırılıyormuş.

— O da değil; bir varmış, bir yokmuş. — Onu da biliyorum, tramvaylar yürürlerken kapıları kapatıyormuş, atlıyanlardan para cezası alınmış.

— O da değil, bir varmış, bir yokmuş. — Sokakta başıboş gezen kediler toplattırılıyormuş.

— O da değil, bir varmış, bir yokmuş. — İşlek caddelere çiviler konuluyor, karşından karşıya yalnız bu çivilerin arasından geçiliyormuş.

— O da değil, bir varmış, bir yokmuş. — Yere tükürmek yasakmış, yere tüküreni yakalıyorlar, karakola götürüyor-larınmış.

— O da değil, bir varmış, bir yokmuş. — Otobüsler daimi surette kontrole tâbi tutuluyorlar, içlerinde frenleri bozuk, öteleri berberleri hurda olanlar varsa işletilmiyorlarmış.

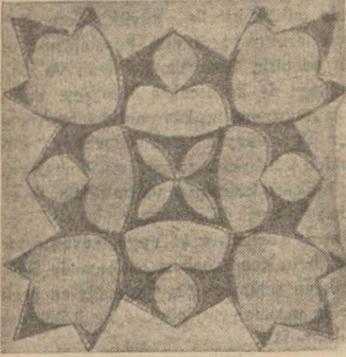
— O da değil, bir varmış, bir yokmuş. Çocuk başını kaldırdı:

— Peki anne o senin söyleyeceğin masal ne imiş.. çöp kutuları masalı olmasın?.. Çok yeni amma onu da öğrendim. Tramvay durak yerlerine çöp kutuları konulmuş, fakat bunların niçin konulduklarını hiç kimse bilmediği, anlamadığı için tramvaydan inenler, biletlelerini gene yerlere atıyorlarmış. Yani ha varmış, ha yokmuş.

İsmet Hulusi

Bunları biliyor muydunuz?

Müstakim hatlarla çizilen bir şekil

Bu gördüğünüz şekiller hep müstakim hatlarla çizilmiştir.

Patates konservesi

Konserve memleketi denilen yer Amerika Birleşik Cumhuriyetidir. Amerika sanayi her şeyin konservesini yapmağa muvaffak olmuştur. En son alınan habere nazaran Şikagoda ilk olan bir «patates ezmesi konservesi» fabrikası açılmıştır. Bu fabrika muhtelif cesamette kütular içinde piyasaya patates püresi çıkaracaktır.

Kule soyadını taşıyan kuleler bekçisi

Guatemalalı Bay Delifnonun soya-dı türktepe «kulemanasına gelen La Turduz, kendisi de bu şehrin bütün kulelerinin muhafızdır. Bu yüzden halk kendisine Mr. La Tour - Bay Kule» diye çağırılmaktadır. M. La Tour torunlarından birine de bu ismi koymuş bulunmaktadır.

İki Okyanusa akan nehir

Cenubi Amerikada küçük Guatemala Cumhuriyetinde Cimaaltenago çeşmesi her iki Okyanusa da akar. Bu çeşmenin suyunu veren Piskoya ve Motagua nehirleri Atlas Okyanusuna, Los Hposevtos ile Nahualate nehirleri de Pasifik Okyanusuna akar.

Dünyanın en uzun isimli şehri

Şu aşağıda yan yana gelmiş harflerden müteşekkil kelime, Meksikada bir kasa-ba isimdir:

Parramandamanacutirimicuaro

GÖNÜLİSLERİ

"Garib bir sual,"

Bay Hikmet nedense karısıyla geçinememiş, ihtilâfa düşmüş, ondan ayrılmak istemiş, 5 yıl süren mahkemenin sonunda ayrılış, şimdi başka kadınla evlenmek hevesinde. Bana yazdığı mektubda diyor ki:

— Fakat kayınpederim önüne çıkan herkese gene eski karımla barışacağını söylüyormuş, halbuki benim böyle bir fikrim yok. Bununla beraber bir küçük çocuğumuz var ki, on beş günde bir bana getiriyorlar. Yavrucağ ağlaya ağlaya baygın düşüyor, benim de yüreğim sızlıyor. Ne dersiniz teyzeciğim, gene eski karımı alayım mı?

Bu okuyucumu, ne de karımı tanımıyorum. Haklarında en küçük malûmatım bile mevcut olmadığı için fikrî beyan etmemekliğim lâzım. Fakat mektubunda işaret ettiği bir nokta gözümü çarpıyor:

Çocuk annesindedir ve babasına on beş günde bir defa götürülüyor. Anlaşılan bu, mahkemenin kararı neticesidir ve biliriz ki, böyle kararlar daima haksız ve kabahatli olan taraf aleyhine verilir.

Şu halde okuyucumun sualini de-

hi fazla görüyorum, zararın neresinden dönülse kârdır.

Bayan «C. H.» bir delikanlıyı seviyormuş, onunla evlenmek üzere imiş. Fakat beklenmeyen bir hastalık zavalih genci alıp götürmüş. Şimdi Bayan «C. H.» nin kalbi yaralı:

— Ne yapayım? diyor. Sevdiğini kaybeden herkesin yaptığını yaparsınız, diyeceğim. Klasik bir usuldür, gönül hastalıklarının doktoru zamandır, derler. Siz de onu çağırırsınız.

Bayan «N. C.» nin de merakı şu: — Seven insan mes'ud olur mu? diyor.

Hiç şüphe etmesin, hattâ sevilme-se bile.

İzmitte Bayan «N.» e: — Ailem çok müteassıb, diyorsunuz. Anlıyamadım. Bu san'atı ailenizin alınaya yaptırmanızın sebebi ne? Erkeklerle gezip dolaşmanıza, eğlence yerlerine gidip sabahlama-nıza mâni mi oluyor?

Bu takdirde san'atı yanlış seçmişsiniz...

— Ailem namuslu ve beni çok seviyor, diyecektiniz.

TEYZE

Kadın Köşesi

Çocuklar için yün ceket

Bu minimini ceket mavi yünden örülmüştür. Üstüne yeşil yünden yapraklar, pembe yünden çiçekler işlenmiştir. Aynı model pembe yünden yapılabilir. Üstü yeşil ve mavi yünlerle işlenir. Esmer çocuklara daha ziyade mavi yararır.

Modelde ters - yüz ve jersey örgüsü karıştırılmıştır.

Önüne düğme konulmuş, yalnız yakası ilikleniyor. Ondandır aşağısı açık. Bu mevsim için güzel bir fikir. Çünkü sımsıkı düğmelenen bir ceket gibi sıkı terlenmez. Bir atkı kadar kolaylıkla giyilip çıkarılır.

Kollarının kısa oluşu da mevsim ve önünün açıklığına pek uyuyor.

Baharlık ceket

Kâh bluz yerine kombinezon üstünden, kâh ceket yerine bluzla beraber giyilebilir. Bunun için bahara pek uygundur.

Önünün açık renk ile işlenmiş olması da yeni mevsime çok uyan bir şıklıktır. Bahar elbiseleri daima biraz şen ve parlak olmalıdır. Kışın donuk, koyu renkier hoşumuza gittiği halde güneşli havalarda gözümüz muhakkak açık ve göze çarpan renkleri, garnitürleri arar.

Resimde gördüğümüz brodeyi lâci-verd üstüne kırmızı, gri, turuncu veya mavi yünle yaparsanız çok güzel olur.

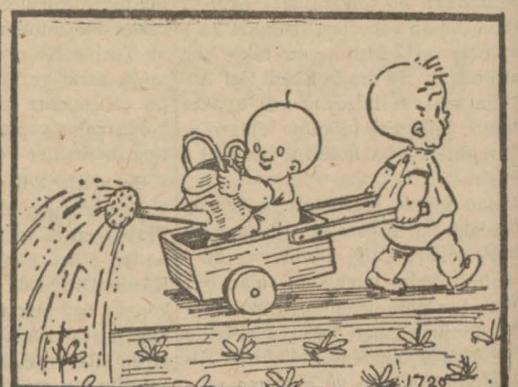
Kışık buna benzer bir ceketiniz, kazığınız filân varsa aynı brodeyi ona da yapabilirsiniz. Yepyeni ve tam bir bahar elbisesi halini alır.

Yemek bahsi:

Elma çöreği

Bir kilo elmayı iyice pişiriniz. İçine toz şeker, biraz da vanilya katınız. Yarım litre sütü kaynatıp içine biraz da şeker attıktan sonra çalkalanmış üç yumurtası sarısını da karıştırarak karıştıra ilâve ediniz. Bu yumurtalı sütü elmalara karıştırınız. Hepsini birden karamelâ sürülmüş bir kaba boşaltınız -kabin üçte bir kısmı boş kalmalı- bu kabı kaynar suya daldırıp pişirdikten sonra birkaç dakika da fırında tutunuz. Soğuyunca kabından çıkarınız.

Bacaksızın maskaralıkları:

Mahkemelerde

Bir katil mahkemede tanımadığı bir adamı boğmağa kalktı

Katilin idam talebile muhakeme edilmesi dolayısıyla bu hareketi kendine deli süsü vermek maksadile yaptığı tahmin ediliyor

Dün ağırceza mahkemesinde, mahkeme salonundaki halkı korku ve heyecana düşüren, bir hâdise olmuştur.

Sultanahmedde kışkırtıcı yüzünden karısı Zehra ile kayınpederini bıçaklıyarak öldürmekten maznun garson Emin, mahkemeye sokulurken, birdenbire jandarmanın elinden kurtulmuş -tur. Gözleri dönen maznun derhal parmaklığın yamından dolaşarak, saminin arasına girmiş ve Ali isminde birinin iki elile gırtlığına yapışıp boğmağa kalkışmıştır. Jandarmanın ve mahkeme mübaşirinin yetişmesi sayesinde, Ali beklenmedik bir felâketten kurtulmuştur. Sonra da pencereye doğru koşarak atlamak teşebbüsünde bulunan katil, yakalanarak maznun mevkiine o -turtulmuştur.

Reis, kendisine bu işi niçin yaptığını sormuş, fakat suçlu sesini çıkarmamıştır. Bu hâdise salonda bulunanlar arasında telâş ve korku uyandırmış, bir kısım halk can korkusu ile salondan dışarı fırlamışlardır.

Taarruza uğrayan Ali ise:

— Ben, bugün muhakeme dinlemek için buraya gelmişim. Bu suçlu ile bir alışverişim yoktur. Ne o beni tanır, ne de ben onu... Fakat, niçin bana taarruz etti, anlayamadım. Hayret ettim, dem -miştir.

Mütearrızın bir katli suçlusu olduğunu ve idam talebile mahkemeye sev -kildiğini öğrenen Ali:

— Öyleyse, ondan dava açılmıyacağım. Zaten, onun cezası ağır, demiş ve affetmiştir.

Muhakemesi en son safhaya gelen Eminin kendine deli süsü vermek için bu işi yaptığı tahmin edilmektedir.

Suçlunun ikinci bir hâdise daha çıkarmaması için polis ve jandarma tertibatı alınarak duruşmaya devam edilmiş ve dava müdafaya kalmıştır.

Orozdibaktan alınan para davasına yeniden bakılacak

Orozdibak müessesesinden tehdit yolu ile para aldığı iddia edilen Lütfi hakkındaki asliye 4 üncü ceza mahkemesine verilen beraet kararı Temmuz heyeti umumiyesi tarafından ikinci defa bozulmuştur.

Muhakemeye bugünlerde yeniden başlanacaktır.

Asya vapurunun kıymetli aksamını çalıb gemiyi batıranların muhakemesine deyam edildi

Paşabahçe açıklarında demirli duran Asya vapurunu, kıymetli aksamını çaldıktan sonra batırmaktan maznun Nuri, Hasan ve Şevketin muhakemesine ağırceza devam edilmiştir.

Dünkü celsede şahid olarak dinlenen komiser muavini Hızır, suçluların karakolda fezleke tanzim edildiği sırada hâdiseyi ikrar ettiklerini söylemiş, buna karşı suçlular:

— Bu ifadeler doğru değildir, fezlekenin tanzimi sırasında bizi tazyik ettikler, dayak attılar. Böyle ifade verdim demmiştir.

Şahid ise, bu iddialarının asılsız olduğunu, maznunlar hakkındaki tahmin katın o vakit müddeiumumilik kanallından geçerek yapıldığını söylemişlerdir.

Muhakeme, diğer şahidlerin celbi için talik edilmiştir.

Arkadaşının ölümüne sebebiyet veren bir amele tevki edildi

Birkaç gün evvel Eyübdü Feshan fabrikasında kolunu makineye kapta -ran Ali Rıza isiminde bir amelenin kaldırıldığı Beyoğlu hastanesinde öldüğünü evvelce yazmıştık.

Bu hâdise etrafında yapılan adli tahkikat neticesinde vak'anın ilk mahiyeti değişmiş ve Ali Rızanın arkadaşı Ömerle şakalaşırken, Ömer tarafından kazaen makineye itildiği anlaşılmıştır.

Ömer, adliyece sevkedilerek, vefata sebebiyet suçundan sulh ceza hâkiminin kararile tevki edilmiştir.

Dün bir sabah gazetesi aynı hâdiseye bir cinayet süsü vermişse de, bu cihet asılsızdır.

Mahlût yağ satan bir yağcının bir ay hapsine karar verildi

Küçükpazarda mahlût yağ satan bir yağcı hakkında Sultanahmed 1 inci sulh ceza mahkemesinde yapılan duruşma sona ermiştir.

Mahkeme, suçlu yağcının 1 ay müddetle hapsine ve 1 ay da dükkânının kapatılmasına karar vermiştir.

Denizbank anbarlarındaki kırsızlık tahkikatı neticelendi

Denizbank anbarlarında vukubulan kırsızlık hâdisesi etrafında Müddeiumumilikçe yapılmakta olan tahkikat neticelenmiştir. Suçlular sorgu hâkimliğine verilerek, haklarında ilk tahkikat açılmıştır.

Bergamada kirli sularla bahçe sulayan bahçıvanlar mahkûm oldu

Bergama (Husuli) — Kirli sularla bahçeleri sulayan Bahçıvanların suyu ile sebze bahçelerini sulayan 14 bahçıvanın sıhhat meclisi tarafından mahkemeye verilmişlerdir.

Bugün neticelenen muhakeme 14 bahçıvanın üçüne beraet kararı vermiş, diğerlerini üçer gün hapis ile beşer lira para cezasına mahkûm etmiştir.

23 Nisan Millî Hâkimiyetin başlangıcıdır. Bunun için Çocuk Bayramı olarak tesbit edilmiştir.

Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Merkezi

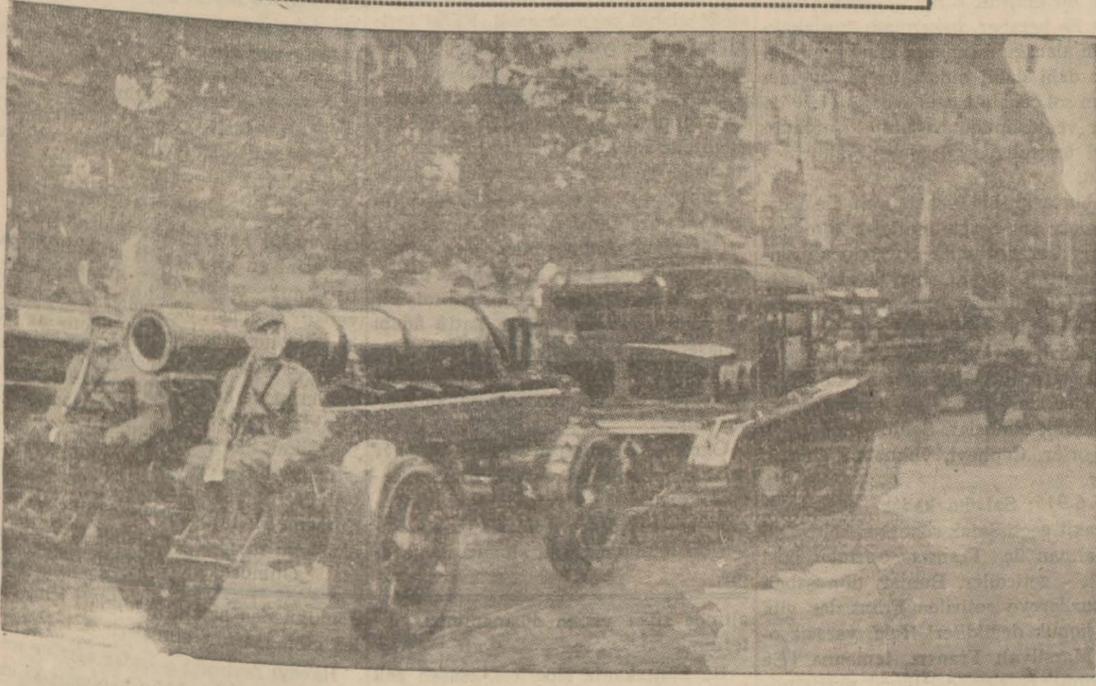
Fikri icad

Leh siyasetindeki değişikliğin sebepleri

Lehistan, Fransanın müttefiki iken neden Almanya döndü ve bugün ne için tekrar demokrat devletlerle müzakere masasına oturmuş bulunuyor

YAZAN

Emekli General H. Emir Erkilet

Lehistan'da son günlerin manzarası: Alman nüfuzuna askerî sevkîyat

Avrupa müvazenesinde, Lehistanın oynadığı rolün fevkalâdeli göze çarpmaktadır. O, Büyük Harb'den sonra, daha teşekkül sıralarında, Fransaya dayanmış ve o zaman Avrupanın en kuvvetli askerî devleti olan bu büyük batı devletine bağlanmış idi. Çünkü Almanya zayıf düştükten maada Lehistanın Almanyadan hiçbir alacağı yoktu. Buna mukabil onun hem korktuğu ve hem de, büyük Lehistanı vücade getirmek hürsile, göz koduğu yer yalnız Sovyet Rusya idi.

Fransa Lehistanı, bütün kuvvetile, tutuyordu; çünkü Almanyanın bir gün vakti olacak kalkınma ve kuvvetlenmesine karşı şimdiden doğuda kuvvetli bir müttefik kazanmak istiyordu. Büyük Harb, Fransanın eski müttefiki Rusyayı hem yıkmış ve hem karakterini değiştirmişti. Bundan başka şimdiki Sovyet Rusyanın Almanyaya ile bir hududu yoktu. Bu suretle yeni Lehistan kendiliğinden eski Rusyanın yerine geçmiş ve dolayısıyla, Almanyayı iki cephele bir harbe mecbur etmek için, Fransanın yeni bir müttefiki olmuştu. Fransa, bir de, müstakbel bir harbe, Almanyanın böğüne şimdiden saplanmış bir kama durumunda bulunan, Çekoslovakya'ya güveniyordu. Bütün bunlar, Almanyanın bir gün baş kaldırması ihtimaline karşı, Fransa ve İngilterenin ilk tedbirlerindendi. O zamanlar Sovyet Rusya dahilî teşettüt ve zafî dolayısıyla, hesaba katılmak şöyle dursun, rejim itibarile, düşman bile telâkki ediliyordu.

Ondan sonra, iki mühim hareket Avrupanın müvazene siyasetine tesir etmeğe başladı: Bu hareketlerden biri Sovyet Rusyanın dahilî istikrarı ve sağlam görünüşü bir devlet teşkilâtile beraber kuvvetli bir ordu ve gene kuvvetli bir harb sanayiine malik olmağa başlaması ve diğeri Almanyanın bir nasyonal sosyalizm şiringasile süratle dirilmesi ve fevkalâde bir hamle ile yeniden teşkilâtlanarak kuvvetlenmeğe başlamasıdır. Bu iki büyük hareket Fransa ile İngiltereyi, Almanyaya karşı, Sovyet Rusyayı kazanmağa sevkettiler; fakat Lehistanın kendilerinden soğuttular.

Lokarnoya çağırılmadığından dolayı infial hisseden Lehistan, ondan sonra, Fransanın Rusyaya yaklaşması nisbetinde, Almanyaya ile uzlaşmaya başladı ve nihayet, Rus - Fransız ittifakının akteğilmesi ile büsbütün Almanyaya döndü. Bunun derin sebebinin anlamak için Mareşal Pilsüdskinin daha Versay müzakereleri esnasında söyledikleri bu sözleri hatırlamak faydalıdır: «Lehistan, kendine iki can düşmanı edinmek istemez. Biz

Almanyanın düşmanlığı ile Rusyanın düşmanlığından birini tercih etmek mecburiyetindeyiz. Biz ancak Rusyanın hesabına büyük bir devlet kurabiliriz. Onun için, Rusya bizim düşmanımızdır». Bu sözlerde derin bir görüş yok değildi ve Lehistan, neticede Sovyetlerden, be yaz Rusya ile Ukranyanın birer büyük parçasını, 1921 Riga barışında, koparmak için, Sovyet Rusya ile dövüşmekte gecikmedi.

Sovyet Rusya, yenildiği ve neticesinde kıymetli yerler kaybettiği bu muharebeyi hiç unutmadağı gibi daha da unutmuyacağından bu ilk harble, Lehistan - Sovyet Rusya münasebetlerinde, Pilsüdskinin evvelden gördüğü kadar, derin bir hufrat açılmıştı. Bunun için müttefik Fransanın Lehistanın düşmanı olan Sovyet Rusya ile dostluk gütmesi ve ittifak aktetmesi Lehistanın ne emniyet ve ne de menfaatlerine uymuyor ve onun dış siyasetine muvafik düşmüyordu. İşte bu yüzden ki, o zaman Pilsüdski Lehistanı Fransanın siyasi vesayetinden çekerek müstakil, fakat Almanlara mütemayil bir siyaset takibine mecbur olmuştu. Bugün de, Londranın halhale çalıştığı en çetin meselelerden biri şüphesiz, Lehistanla Sovyet Rusya arasındaki bu hasmane münasebetlerdir.

Fakat Lehistanın Almanyaya ile uzlaşması basit bir şey değildi; çünkü, galibler vaktile, ve daha Versaydan itibaren böyle bir ihtimalin önüne geçmek için çok müessir tedbirler almışlar ve Almanyaya ile Lehistan arasında ebedi bir ihtilâf kaynağı olmak için Danzig koridorunu icad etmişlerdi. Bundan başka doğu yukarı Silizya eski Alman kömür eyaletini, içindeki Alman çokluğu ile birlikte, Lehistana vermişlerdi. Evvelce bildirdiğimiz gibi, uzak gören Mareşal Pilsüdski Almanyaya ile Lehistan arasına düşmanlık sokacak olan bu yerleri istemiyordu. Onun asıl hedefi Sovyet Rusyada yani Ukranyaya ile beyaz Rusyada ve eskidenberi Lehistanla birleşik yaşamış olan Litvanyada idi. O bunları almak ve «denizden denize!» Leh idealini yerine getirmek için arkasında düşman bir Almanyaya istememekte haklı idi. Fakat Avrupanın haritası, Versayda, Pilsüdskinin düşündüğü gibi çiziliyordu.

Bununla beraber, onda hâdiselere galebe çalarak tarihe sevirilerek bir kuvvet vardı ve bu sayede çok güç olan ve hattâ beklenmeyen bir şey yapabiliyordu: Almanyaya ile, 26 İnkincânun 1934 te Berlinde imzalanan, bir anlaşma mukavelesi aktetmek. Gerçi bu, bir muahhededen ziyade bir mütarekeye benziyordu. Fakat ne olursa olsun Lehistan bununla

hem Fransaya tâbi olmaktan kurtuluyor ve hem de koridor meselesi ile Alman - Leh münasebetlerinin diğer çetin noktalarının, on yıl müddetle mevzuubahs edilmiyecekleri hakkında Almanyanın garantisini istihlal ediyordu. 1934 Alman - Leh anlaşması Almanyanın da işine geliyordu, çünkü, Lehistanı Fransadan çözmekle onu, Romanya ile birlikte Rusyaya karşı kazanacağını ve bu suretle Sovyetlere karşı kurulacak bir duvarın arkasında Orta Avrupadaki müstacel işlerini daha kolaylıkla göreceğini hesablıyordu. Nitekim öyle oldu. 7 Mart 1936 da Ren eyaleti Alman küt'aları tarafından işgal olundu, Berlin - Roma mihveri kuruldu, Avusturya Almanyaya ilhak edildi, Çekoslovakya, Almanyaya, Lehistan ve Macaristan tarafından kırılarak Südetler Almanyaya geçti, Yugoslavya da İtalyaca kazanıldığı için Küçük İtilâf temelinden yıkıldı ve Avrupada askerî ve siyasi müvazene büsbütün demokrasi devletleri aleyhine bozuldu, işte bu sene de Çeko-Slovakya büsbütün ortadan kaldırıldı ve Bohemya ile Moravya Almanyaya katıldı, Slovakya da Alman himayesine alındı ve nihayet Memel doğu Prusyaya ilhak edildi.

Bütün bunları, şüphe yok ki, Lehistanın bitaraflığı son derece kolaylaştırmıştı. Fakat sıra Alman plânlarının doğrudan doğruya Lehistana taallük eden kısımlarına gelmiş ve iş Danzig ile Leh Baltık koridorunun ve doğu yukarı Silizyanın Almanyaya idelerine dayandı. Lehistan ile Almanyaya arasında daima tatsız ve hattâ bazan bir muharebe çıkarak kadar çetin bir mahiyet almış olan Lehistandaki Alman ekalliyetleri meselesi de ancak bu suretle kökünden halholunabilirdi. Bundan başka Almanyanın projeleri içinde bir de 40 milyon nüfuslu bir büyük Ukranya teşkilî işi vardı ki bu, bir gün Lehistanın parçalanarak küçülmesi ve Almanyanın koltuğu altına girmesine müncer olabilir.

Bütün bunlar ve bilhassa Almanyanın Bohemya, Moravya ve Slovakya üzerlerinden Lehistanın cenubuna doğru uzanması ile Lehistanın kendini cenubdan da ihata edilmiş bir durumda görmesi bu devleti ehemmiyetle düşündürmekte iken onu yeniden ve süratle mühim kararlar almağa sevkeden iki hâdiseler olmuştu. Bunlardan biri Almanların Lehlerden, Almanyaya ile doğu Prusya arasında, koridordan geçecek, bir otomobil yolu ile Lehistanın komünizm aleyhindeki beşler ittifakına girmelerini istemeleri ve bu münasebetle Leh Haricîye Nazırını Berlina çağırmaları. Diğeri de Almanların, Lehistandaki Almanlar arasında

Belediye bu sene neler yapacak?

Vali dün Şehir Meclisinde yeni bütçenin masraf kısmını izah etti

İstanbul Şehir Meclisi dün valinin ri-yaseti altında toplanmıştır. Belediye'nin masraf bütçesi tetkik edilmek üzere aid olduğu encümene havale edildikten sonra vali şunları söylemiştir:

«Değerli arkadaşlarım,

Nisan içtima devresini açarken vadedilmiş kısmını yüksek tetkikinize arz etmiştim. Bugün de vilâyet masraf bütçesini takdim ediyorum. 939 senesinde yapmayı derpiş ettiğimiz işlerin rakamlandırılmış ve programlaştırılmış bir ifadesi olan bütçemizin ve esbabı mucibesinin madde madde tetkikinden hangi işlere ve hizmetlere daha fazla tahsisat ayırdığımız, hangi masraflardan az veya çok tasarruf temin ettiğimiz anlaşılabilir de, bütçenin tertib ve 939 mesaimizin tanziminde göz önünde tuttuğumuz ana prensipleri ve birinci plâna alarak ehemmiyet attettiğimiz ve gelirimizin istitaati nisbetinde fazlaca para tefrik edebildiğimiz hususları ve hizmetleri araya koyarak kusaca tebarüz ettirmek isterim. Bütçenin vilâyet işleri kısmında bir hastane daha inşa edilebilmesi için 436 bin liralık tahsisatı konmuştur. Hükümetimizin gençliğin fikri tekâmülüne olduğu kadar bedenî inkişafına verdiği büyük ehemmiyeti gözönüne alınarak şehrin büyüklüğü, güzelliği ve içtimai seviyesinde mütenasib modern bir spor sahasına sahip olması maksadile Dolmabahçe'de yapılacak stadın istimlakı ve spor malzemesi için üç yüz küsur bin lira ayrılmıştır.

Mevcut yolların tamiri ve başlamış olan yolların ve bilhassa ehemmiyeti mahsusayı haiz olan İstinye - Bebek yolunun ikmal ve itmamı için geçen seneye nazaran daha fazla miktar tefrik edilerek 510 bin lira tahsisat konmuştur.

İlk mekteb binası tedarik için geçen seneden 110 bin lira fazla tahsisat konularak, bu iş için ayrılan para 190 bin liraya iblâğ edilmiştir. Bu arada memleket irfanına büyük bir feragatle hasrı nefis eden muallimlerin bütçe mülhâzaları ile almakta güçlük çektikleri kıdem zamlarını yeni ve eski mesken bedellerini karşılayacak tahsisat ta vazolunmuştur.

Temizlik işleri masarifine de 100 bin lira zam yapılmıştır.

Şehrin temizliğine olduğu kadar, şehrin yangından da korunmasını temin, gehirciliğin başlıca ummelerinden biri olduğu için, itfaiye masraflarının üzerinde de ehemmiyetle tevakkuf edilmiştir. İtfaiyemizin bir daha islah ve vesaitinin ikmalini temin için de 60 bin lira fazla tahsisat konulmuş ve bu para ile hayli zâmandanberi tamir görmeyen makinelerin tamiri, merdiven mübayaası, hortum alınması gibi mübrem ve zarurî ihtiyaçların temini ve noksanların ikmalî derpiş edilmiştir.

İmar işleri teşkilâtı tam manasile müfid olabilecek bir hale ifrag edilmiştir. Bunun için 56 bin lira fazla bir tahsisat konmuştur.

Şehir içindeki yolların inşası için geçen seneye nazaran 430 bin liralık fazla bir tahsisat konmuş ve heyeti umumiyesi yeni bütçemizde 800 bin liraya iblâğ edilmiştir.

Mevcut umumî bahçelerimizin yeni baştan tarh ve tanzimi için de geçen seneye nazaran 98 bin lira olan bahçeler tahsisatı 125 bin liraya çıkarılmıştır.

Halkımızın içtimai, bedî ve terbiyevî ihtiyaçlarını karşılayan Şehir Tiyatrosu, konservatuvar, gazino ve otel gibi umumî mahsus lüzumlu bina ve müesseseler de ehemmiyetle nazarı itibara alınarak bunlar içinde 350 bin lira konulmuştur. En mühim tabii ve sıhhi zaruretleri ve icabların mahsulü olarak muhtelif semtlerde millî sosyalist teşkilâtı vücade getirmeğe başlamaları ile Almanlar arasında millî birleşmenin sembolü olan, beyaz çorap giymek vesaire âlâmetler taşımak gibi müfârekate hareketlerinin görülmesidir.

Bu nevi âlâmet ve hareketlerin delâlet ve neticeleri Avusturya ile Çekoslovakya'da görülmüş ve anlaşılmıştır. Onun için, Lehistana istical düğüyordu. Gerçi o, Karpatlar Ukranyasının Macarlar tarafından işgal edilmesini kolaylaştırmakla Ukranya meselesine cüba bağını gim-

Lâtfî Kırdar

yapılmasına başlanan ve şehrin kalabalık ve işlek yerlerinde peyderpey yaptırılacak olan umumî helâlar için de 34 bin lira konmuştur. Birçok şikâyet ve şikâyetleri mucib olan eskiden kalma istimal borçları karşılığı olarak 38 bin lira ve büyük bir ihtiyacın ifadesi olan asrı mezarlığın imar ve itmamı için 30 bin lira, vilâyet kısmında ehemmiyeti tebarüz ettirilen hastane ihtiyacı, belediye kısmında da ayrıca nazarı itibara alınarak mevcudların ilâve inşaatı ve tamiratı için 95 bin lira, Nafta Vekâletinde Haydarpaşada yapılacak olan geçidin masrafına iştirak hissesine 50 bin lira gibi bütçemizin bünyesine bakılınca istiska edilmeyecek olan miktarlar mevzu tahsisatı meyanındadır. Düşkünlemin en mühim bir varidat kaynağı olan tiyatro ve sinemalardan alınmakta bulunan Darülaceze hissesinin son nesredilen kanunla yüzde ondan yüzde üçe inmesi hasebîle husule gelen açığın kapanmasını temin için mezkûr şefkat müessesesine yardım olarak ta 85 bin lira konmak suretile içtimai mühim bir hizmet ifa edilmiştir.

Hukuk işleri bütçesine 11 bin lira, mürakabe ve teftiş hususatına ehemmiyet verildiğinden kadronun tevsi için 6 bin lira zam yapılmış, muhasebeye mümkün olduğu kadar mevcut memurla çok iş görmek gayesi ithidaf edilerek bir miktar tasarruf icra edilmiş, memur tazminatları karşılığı olarak bütçeye 15 bin lira vazolunmuştur.

Bütün şu rakama müstenid, izahattan kolayca anlaşılacağı üzere, 939 bütçesi yapılırken bütün ihtiyaçlar gözönünde tutularak ve ehemmiyetleri karşılatılarak varidatımızın tahdid ettiği çerçevede dahilinde ve muhtelif kısımlardan da azamî tasarruflar temin edilerek şehrin en âcil, mühim, sıhhi, içtimai ve terbiyevî işlerinin başarılması prensipleri üzerinde yürünmüştür. Yüksek tetkik nize arz ediyorum.»

Bundan sonra Reiscümhurdan ve Meclis reisinin gelen cevaplar okunmuştur. Millî Şef İsmet İnönünün tekrar Reiscümhurluğa seçilmesi üzerine şehir namına çekilen tebrik telgrafına şu cevap alınmıştır:

Doktor Lâtfî Kırdar
Vali ve Belediye Reisi

İstanbul
— Tebrikinize çok teşekkür ederim.
Reiscümhur
İsmet İnönü

Şehir Meclisi bundan sonra Cuma gününü toplanmak üzere dünkü toplantısına nihayet vermiştir.

Belediye ayrıca beş milyon liralık istikraz parası ile yapacağı işleri ayrıca tesbit ederek Meclise bildirecektir.

İşte Miralay Beki Berlin yerine Londra'ya sevkeden hâdiselerin kısa hikâyesi bundan ibarettir.

ÇANAKKALE

General Cemil Conkun hatıraları: 11

Boğazda bir Haliç vapuru

Alayımı yerleştirecek yerleri tedkik ettim. (Bereket) in hassasiyeti burada, yere düşenlerin kurşun olmamasından, top mermisi olmasından dolayı, korkaklığa dönmüştü! Zavallı kısırağın, ci-varımıza inen her merminin aksi istikametine doğru sığıyordu. Böylece dört nala yolumuza devam ediyorduk

Küçük Mehmed bey tepesinde, taburlara yer ararken grupun istihkâm kumandanı Efnet yanına geldi: «Bu rada değil, Alçıtepenin şark ve cenub maalesinde duracaksınız.» dedi. Yaveri hemen gelmekte olan alayima gönderdim ve taburların o istikamete yürü-melerini emrettim. Ben de Alçıtepeye doğru (Bereket) i sürdürdüm. Taburlar geldikçe yerleştirdim. Sonra, ileri gidip muharebeyi seyre başladım. Gördüğüm manzara: Hep aynı cehennem!

20.15 de 36 ncı alayın ikinci müdafaa hattını tutacağı bildirildi. Oraya giderken, 2 inci fırka kârgâhına uğradım. Bir de ne göreyim? Bizim fırka kumandanı orada değil mi? Bana:

—Bugün kıtaat gene birbirine karıştı. 2 inci fırka erkânıharbi Kemal bey yaralandı, dedi. (bilâhare, Kemal beyi, sedye ile hastaneye götürürler iken Yarasının çok ağır olmasına rağmen, bu kahraman asker, gene neşeli idi. Az sonra da Kemal beyin öldüğünü duydum. Yazık!)

2 inci fırkanın biraz daha Boğaz tarafında olduğunu öğrendim. Oraya gittim. Hasan Askeri beyi buldum. Vaziyeti bir dereceye kadar anladım. 2 taburumu 2 nci müdafaa hattı siperlerine yerleştirdim. 3 üncü tabur ile makineli tüfek bölüğünü yanımda ihtiyatta bıraktım. Artık, taarruzu bekliyebirdik!

22-6-915: Taarruz ne vakt olacak, nasıl yapılacak, diye uyumadan sabahı ettik. 3.15 de piyade ateşi başladı. Saat

Çanakkalede Türk askerlerinden birkaçı istirahat halinde

5 e doğru bir Haliç vapurunu Çanakkaleden geldiğini gördük, kaçtık! Domuz dere hizasına yaklaşıncaya, düşman, geminin üzerine top atmağa başladı! Geminin üzerine, hem de imdad düdüğü çalıyordu. Nihayet sahile doğru döndü. Fakat tekneye isabet eden mermilerden, gemi tuttu. İçindekilerden bazıları kendilerini denize attılar. Düşmanın bir, iki torpido muhribi Haliç vapurunu etrafın çevirdiler. Hem denizde olanları ve hem de geminin içinde bulunanları aldılar. Sonra, işittiğime göre, bu vapurda, Marmaradaki İngiliz denizaltılarının birinin mürettebatı varmış! Her nasılsa, sıkışmışlar! Canlarını kurtarmak için, civarlarında geçen Haliç vapurunu durdurmuşlar, binmişler! Böylece, bir Türk vapuruna geçmek suretile canlarını kurtaran İngilizler, Boğaza kadar gelmeğe muvaffak olmuşlar!

Küçükük bir Haliç vapurunu gören düşmanın, işe bu kadar ehemmiyet vermesi, korkaklığını ne güzel gösteriyor. Bereketversin, düşman, vapurunu bize

aid olmasına aldanarak, gemiyi batırdı. Yoksa, hem Haliç vapurunu alacak, hem de İngiliz bahriyelilerini ârizasızca kurtaracak idi!

Saat 20 ye doğru 12 nci fırkadan gelen bir emirde, 6 ncı fırkanın 17 ncı alayı ile beraber, fırkamızın muntakayı teslim alacağı; düşmanın eline geçirdiği siper dahi dahil olmak üzere, 36 ncı alayın sol cenahı işgal edeceği; 21.30 da devir ve teslimine başlanıp, şafaktan evvel işe nihayet verilmesi bildiriliyordu.

Taburların, birer saat fasıla ile Ke-revizdere sol cenah muntaka kumandanlığı kârgâhında bulundurulmasını emrettim. Sonra, ben de oraya gittim. 34 üncü alay kumandanı Yünni bey ile muntaka ve 5 inci alay kumandanı Nazif bey ile buluştum.

Her taraf takviye kârları ile dolu. Askerler, dere içinde düşman topçusuna yemlik olmuşlar. Şehidler, yerlerde yatıyorlar. Cepheyi, vukuatsız teslim aldık.

23-6-915: Sabaha kadar yerleşmek ile vakit geçti. Şafak sökerken sol cenahtan alınan üç Fransız esirini - ikisi yaralı - getirdiler. Bunlar, dün sabah Domuzdereye getirilen Fransızlar gibi pek kopuk değildiler! Hele, yaralı olan Marsilyalı Fransız, temenna bîle ediyordu! Esirler, dördüncü müstemlike alayından imişler. Kendilerini isticvab ettim: Alayları, pek ziyade zayıfa uğramış!

24-6-915: Siper kazmakta ve düzeltmekte olan neferlerimize düşman gece top ve tüfek ateşi yapıyor. Maksudı, siper kazdırmamak değil! Taarruzumuzdan kuşkuluyor da ondan!

Sabahleyin, siperleri doluştım. Gece, ateşten dolayı, tamamlıyamadılar! Dehşetli bir alabanda verdim! Herkes, tekrar ış başına koştı! Sağ cenahımız ilerisindeki makineli tüfek ateşimizin

SERBEST SÜTUN

Maarif hayatımızda en büyük derdimiz

1839 danberi istihale geçiren ve bugün ömrünü bir asra dayıyan ilk mektebciliğimiz; sosyal bünyemizin ihtiyaçlarını karşılayabilecek bir müesseseye olmuş mudur, orta, lise ve üniversite tahsilindeki aksaklıklardan ilk mektebler ne dereceye kadar mes'uldürler?.. Maarif hayatımızın en karakteristik derdlerini ne zaman ele aldıkça hep aklımıza işe üniversiteden başlamak, ıslahat yapmak geldi. Fakat tarihî zaruretlere yollarında eski çehrelerle hâlâ devam etmekte ısrar ettiler.

Bu vaziyet karşısında, pek tabii olarak, tetkikine koyulmağa mecbur olduğumuz ilk mekteplerde, bilhassa, şu unsurlar ve kıymet hükümleri üzerinde duruyoruz: Öğretmen, öğrenci, sınıf, imtihan, program.

Öğretmen: Anlayışımıza göre adlandırışımızdan da belli ki o, yalnız öğretmeği vazife bilmeğe mecbur edilmiş bir adamdır. Dersleri, hayatı, haftâ âdabı muâşeretini bile öğretecektir. Onun elinde yegâne vasıtası «söz», metodu «toplu tedris» denilen bir nevi «anka kuşu» dur.

Öğrenci: Bir hafıza ambarı ki; her yıl aldığı bir yıl evvelkilerinin yerine koyarak tahsil müddetini bitirince hayatta, mücerred buuda ikame edilen bir amudun halini almağa namzedir.

altında siper yapın düşmanımızı gösterdim!

Bu muntakanın siperleri, esasen pek garib idi. Fakat şimdi, elde kalanlardan ancak bir takım kadar bir siper, düşmanın taarruz istikametine ateş edebiliyor! Şu halde tekml alay, düşman taarruzuna karşı bir takımla ateş mukabelesinde bulunabilecek demektir!

Bu muntakanın bizi rahatsız eden iki hususiyeti daha var: Cesed kokusu ve ölümlerin üstünde toplanan sineklerin korkunç yekünü! Bardakların üzerini bir mendil ile kapamadan su içmek mümkün değil!

Ölümler, günlerce, hattâ haftalarca

Sınıf: Yaşıyarak öğrenmek, yaratmak hak ve hürriyetini çocukların elinden alan bir hapisane, dar sınırlarla onları yalnız dinlemeğe mahkûm ederek cezalandırmak için yapılmıştır.

İmtihan: Bizde tahsil hayatının gayesidir. Mektebcilik zihniyetimiz, hayatı imtihan odası, insanları mümeyyiz zannettiğce mücerred buuda çok amudlar daha ikame edecektir.

Program: General «Veygande» in dediği gibi «bir gramofon plâğı ki, onu birbirimizi aldatmak için çalar ve geçiriz!» bu tarife plâğın nazariyeleri doldurulmuş olduğunu ilâve etmek istiyoruz.

Beş ana unsurunun asıl vazifelerinden hangi anlayışlarla inhiraf ettirildikleri en kısa tarzda anlatmağa çalıştığımız mektebler, öğretmenlerini yetiştirici yapar, öğrencilerini de hayat için en muvafık bir «initiation» na tâbi koyarsa, sınıf, imtihan, program meselelerini de kendiliğinden halletmiş olacaktır. Rasyonel Türk inkılabının lâik rejimi ilk mektebciliğimize «hayat istikametini» vermekte gecikmeyecektir. Hazırda toplanacak olan Maarif Şurasını bu ihtiyacı duymanın bir reaksiyonu şaymak yersiz olmaz.

Gümüshacıköy: Cemil Solakoğlu

gömülmeden açtık kaldıkları için, birleş gibi, taaffun etmişler!

Havayı nesimiye o kadar ağır ve mide bulandırıcı bir koku kaplamış ki insan, her yaptığı şehik ve zefir hareketinde derin bir ürperme hissediyor. Bu ürperme, vücudumuzun ve duygu hasarlarımızın tahammülü haricinde... Öğürmemek için, mümkün olsa tenefüs bile etmeyeceğim!

Sineklerle gelince, miktarları milyarları aşan bu müzik mahlûklar, cesedlerin üstünde vızlayarak dolaşıyorlar, ölümlere konuyorlar...

(Arkası var)

Yazan: Sabih Alaçam

— O halde, başka bir konuşma mevzuu bulalım. Bu sefer de siz açın, tatlı tarafından.

— Ne söylüyorsunuz? Bilmem ki!
— Mahur faslını mı seversiniz, A-cemaşiranı mı?

Füruzan gayriihtiyari güldü.

— İlahi Hüzmüz hanım! Çocuğunuz vallâh, billâh! Bunu sormak nereden aklınıza geldi?

— Ya, ne sorayın ya? Sazdan hoşlanmaz mısınız?

— Hoşlanırım. Fakat müsaadenizle deminki bahse avdet edelim. Sizden epey şeyler öğreniyordum.

— Öyle mi? Size bilmediğiniz şeyler mi öğrettim? Vah, cahil delikanlı, vah! Ah, Füruzan bey! Siz, bütün erkekler böylesiniz.

— Ne gibi?

— Duygularınızı ikrar etmek hepimize ağır gelir. Nefsinize yediremezsiniz.

— Hangi duygumu ikrar edeyim?

— Deminden, gidiyordum. Niçin bırakmadınız beni, gideyim?

İmtihanda, mümeyyizin zor bir suallile karşılaşmış zayıf bir mektep çocuğu gibi, Füruzan birdenbire vereceği cevabı bulamadı. Ve bir şey demiş olmak için:

— Şey.. dedi; sizinle sohbet etmekten zevk alıyorum da..

— İnsan, lâkayd bulunduğu bir kimşenin sohbetinden zevk duyar mı?

— Kim dedi size, lâkaydım diye?

Hüzmüz mütehayyir bir tavır takındı:

— Siz, kendiniz öyle demiyor musunuz?

Füruzan gene sıkışmıştı. Gönülünde uyanan hissi itirafa bir türlü dil vermiyordu. Fakat acaba bu his ne idi? Onu, hakikatte, kendisi dahi tayin edemiyordu. Aşk ile heves arasında bir histi o.. güzel, cazib ve şuh bir kadının karşısında bulunuyordu. O kadının uzun bir maceraya atılmak mı, yok-

Son Posta'nın Romanı : 102

"Ah ne baygın bakışın var, a beyaz şemsiyeli!"

50 YIL EWELKI İSTANBUL

YAZAN ERCÜMEND EKREM TALU

Kadının sualini birkaç dakika cevabsız bıraktı.

sa bir iki münasebetten sonra, hevesini almış olarak ayrılmak mı istiyordu. Bunu bilmiyordu, işte. Hüzmüz, kendisiyle tanışan erkeğin sadece nefsi ne hitab eden, onda gelip geçici arzular uyandıran kadınlardan değildi. Tekmil varlığından öyle, tarrifi müşkül bir seyyale nebean ediyordu ki, âsaba, kalbe ve ruha nüfuz ederek, muhatabını baştan aşağıya kavriyordu.

Füruzan o gece menfi düşünceler, menfi niyetlerle gelmişti. Şimdi artık kendini kaptırmış, çekemiyor, ayrılmıyordu. Hüzmüz tekrar birazcık naz ve istiğnaya başlayacak olsa, ayağın kapanıp da yalvarmıyacağından emin değildi.

Kadın sualini birkaç dakika cevabsız bıraktı. Sonra, bütün cesaretini toplayarak, davayı ne türlü alevlendireceğinin de farkında olmıyarak:

— Hanımefendi! dedi. Farzedin ki ben de size karşı lâkayd değilim.. ne olacaktır?

Hüzmüz kakkaha ile güldü. Ve bu kakkahasında, kazanılmış zaferin de tesiri şüphesizdi.

— Ne mi olacak? Seven ve karşılık

gören adam ne olur?

— Bedbaht..

— Yahud ki mes'ud. Telâkkiye, mi-zaca ve bu aşkın doğuracağı âkibete göre.. aşk da hayat gibidir, Füruzan bey. İnsan ona hangi camın arkasından bakarsa o camın renginde görür. Karar gözlük hayatı karanlık gösterir.. pembe gözlük de pembe. Tabii ruh gözlüğünden bahsediyorum..

Füruzan ağız açmayınca, kadın gene devam etti:

—Ey, Füruzan bey! Artık sizinle dost gibi konuşabiliriz. Karşılıksız kalmıyacağınızdan emin olarak, size şimdi gönlümü açayım: Ben, hayatımda ilk defadır ki bir adama karşı aşk denilen his-

tur. Aslı! Hepsini de bir duyar, bir sever, bir sızlar, bir kırılır, bir kanar. Bir kadın aslı bir aileden yetiştiği için, onun duygularının da mutlaka aslı olması lâzım gelmeyeceği gibi, fahiş olmakla da behemehal zell, sefil olmaz. Ben bu yola kendim, isteyerek düşmedim. Beni buraya talih sevketti. Henüz, tahmin ettiğinizden çok gençim. Beni kurtaracak.. kendimi değilse bile hislerimi çirkeften kurtaracak bir erkeğe daha rastlamamıştım. Karşıma siz çıktınız. Hâlâ, kim olduğunuzu bile bilmiyorum. Öyle iken sevdim sizi. İlk görüşte, ruhumun beklediği adam siz olduğunuzu anladım. Kalbinizde kar-

si duymaktayım. Bu nu size, ne ile isterseniz temin ederim. Ve bu sözleri, deminki bir tarizimize, bir kinayenize cevab vermiş olmak için söylüyorum. O kinayeniz benim çok gücüm gitti.. neden mi? Zira ben sizi öyle mükemmel görüyorum ki, kadın kalbinin ne demek olduğunu da bilmenizi isterdim. Kadın kalbi birdir, Füruzan bey! Çoban kıza, paşa karısı, fahişe.. bunların aralarında kalb farkı, duygu farkı yok.

Bu nu size, ne ile isterseniz temin ederim. Ve bu sözleri, deminki bir tarizimize, bir kinayenize cevab vermiş olmak için söylüyorum. O kinayeniz benim çok gücüm gitti.. neden mi? Zira ben sizi öyle mükemmel görüyorum ki, kadın kalbinin ne demek olduğunu da bilmenizi isterdim. Kadın kalbi birdir, Füruzan bey! Çoban kıza, paşa karısı, fahişe.. bunların aralarında kalb farkı, duygu farkı yok.

— 9 —

Ramazanın ilk haftası bitmiş, ikinci başlıyor. Mübarek günün şerefine resmî hayat faaliyetini hususî hayata devretmiş, devlet devairi gün ortasında şöyle bir iki saat dolduktan sonra ikindiye doğru hemen kâmilan boşalmış. Erkân ve memurinden bir kısmı camiye, ibadete gitmiş, diğer kısmı vakitlerini öldürmek üzere sokaklara, piyasaya dökülmüş.

(Arkası var)

İngiltereyi İdare Eden Adam Neville Chamberlain

İngiliz Başvekili nasıl yetişmiştir, siyaseti hangi düşüncelere dayanır?

İngiliz siyaset hayatının en göze çarpan hususiyetlerinden biri de şudur: Siyasi faaliyetlerle seçilen ve bu sahada tesirler bırakan büyük devlet adamları - bir hanedan sülâlesi gibi - muayyen ailelerden yetişmektedir. İşte Pitt'ler, Churchill'ler, Grey'ler, işte Cecil'ler, Russell'ler. Bunu, İngiliz sosyete ve siyasetindeki istikrarın bir sebebi diye de kabul edebiliriz. Meşhur müverrih Charles Petrie'nin dediği gibi:

"Babasının takib ettiği siyaset yolunda yürüten, kendinden sonra da oğlunun aynı izde yürüyeceğini uman adam; sosyeteyi değiştirmek heveslerine kapılmaz. Ceddinin sınıksı sarıldığı rejimi yıkmak-tansa, eski müesseseleri yeni şartlara uydurmaya çalışır."

An'nevi sosyete sisteminin tehlikesi; her terakkiye karşı koyan bir muhafaza-kârılığa saplanıp kalmasındadır. Fakat İngiltere; burjuvalar arasından, hattâ halk tabakaları içinden tâ liderliğe kadar yükselen genç kanların hamileri sayesinde, bugüne kadar bu tehlikeden beri kaldi.

İngiliz devlet adamı sülâlelerinden bugün zihinleri en fazla meşgul eden Chamberlainlerdir. Bu aile aslen burjuvadır. Zira onu bir siyasi hanedan haline koyan ve Transuval harbi sırasında başvekil olan Sir Yoe, bir ayakkabı fabrikası sahibinin oğluydu.

Chamberlainlerin, büyük devlet adamı sıfatıyla şöhret bulanlarında şu müşterek vasıflar müşahade edilmektedir: Cesaret, nikhinlik, uzağı görüş ve enerji. İşle-lerinde ilk siyasi hayata atılan ve aileyi burjuvalıktan «devlet adamları sülâlesi» haline geçiren Sir Yoeyi oğlu Austen - ölümünün ertesini günü - şöyle tarif ediyordu:

"Ne kadar güçlüğe uğrarsa uğrasın, tutacağı yolu bir kere seçti mi, bir işe bir kere başladı mı mutlaka sonuna kadar giderdi. Vazife saydığı şey uğurunda ne kadar fedakârlık etse acımadı. Daima yarına inanırdı. Geçmiş ve an'nelerine saygı beslemekle beraber gözü hep ileride idi. Yarımın, mutlaka bugünden daha iyi, daha büyük, daha asil şeyler getireceğini umardı."

Sir Austen bu sözlerle aynı zamanda diğer meşhur Chamberlainlerin karakterini de çizmiş oluyordu.

Chamberlain ailesi, kanına bir damla yabancı kan karışmamış halis Anglo-Saksondur, burjuvadır. Yoe Chamberlain vaktile bir seçim sırasında bunu şöyle ifade ediyordu:

"Ben soyumla, hiç değilse, esaletini bir kral gözdesine, kral tebessümüne borçlu olan baronlar kadar iffithar ederim."

Yoe Chamberlain Londrada doğdu. On sekiz yaşına kadar babasının ayakkabı fabrikasında çalıştı. O sırada babası Birmingham vida fabrikasına hissedar olmuştur. Onu bu işi takibe yolladı. Yoe Chamberlain çok geçmeden bütün işi eline aldı ve yirmi yılda, iş hayatından çekilip siyasi hayata atılmak için icab eden serveti yaptı.

1861 de evlendi. İki çocuğu oldu. Austen Chamberlain bu ikiden biridir. İki sene sonra zevcesi öldü. 1868 de tekrar evlendi. Bu sefer dört çocuğu dünyaya geldi. Şimdiki İngiltere başvekili Neville Chamberlain ikinci karısındandır.

Birminghamda doğmuştur. Austen ile aralarında altı yaş fark vardı. Ağabeyi politika hayatına atılmak üzere yetiştirilmisti. Neville ise iş adamı olarak yetişti ve ağabeyi gibi Oxfordla Cambridge'e, yani aristokrat kolejlere gitmedi. Birminghamdaki Mason College'de okudu.

Tahsil bitince bir muhasebeci yanına girdi. O kadar kabiliyet gösterdi ki altı ay sonunda patronu, daha çiraklık devresinin bitmesini beklemeden, ona ücret vermeye başladı. Fakat Neville bu müessesede uzun müddet kalamadı.

1890 da babası, parlak bir muvaffakiyet umduğu, büyük bir teşebbüsünde bu-

Neville Chamberlain

lunmuştu. Bahama (Antil denizinde) adalarından birinin valisi ona adada yabancı bir fidan yetiştiğini, yerilerce zararlı sayılan bu fidandan en mükemmel bir kenevirin çıkarılabileceğini haber vermişti. Yapılan denemeler müsbet netice verince Yoe Chamberlain, bu Andros adasında on altı bin dönüm arazi aldı ve tıpkı babasının kendini on sekiz yaşında bir delikanlı iken ayakkabı fabrikasından alıp vida fabrikasındaki yeni işinin başına yolladığı gibi o da daha yirmi iki yaşındaki oğlu Neville'i hesap, kitabın başından çekti, Antillere arazi işletmeye yolladı.

Bu macera; müstakbel başvekilin karakterine çok müessir oldu. Andros, ufak bir mercan adasıdır. Bir avuç zenci burada mercan avlar, sefil bir ömür sürer. Beyaz insan namına yalnız üç kişi vardır. Genç Nevill, evi yapıncıya kadar on bes zenci doğramacı ve dalgıç ve sayısız akreble bir kulübede yatıp kalktı. Yol açmak için ameleler tuttu, vakit vakit elinde kazma bu amelelere yardım etti. Boş vakit buldukları da okudu. Babası, ağabeyi gibi o da okumaya çok düşkündür.

İngilterenin bugünkü başvekili bu uzak ve ıssız adada bir insan ömrünün en güzel yedi yılını geçirdi. Bu müddet sonunda, verilen emeklerin boşa gittiği meydana çıktı. Mahud fidan beş yılda sürüyor, beşinci yılda artık büyümeyi bırakıyor ve birdenbire sararıp solmaya başlıyordu. Adanın taşlık arazisini örten ince toprak tabakasının fidanı bundan fazla besliyemeyeceği anlaşıldı. Başlanan teşebbüs ister istemez yüzüstü bırakıldı ve bu macera Neville'in babasının elli bin liraya mal oldu.

Fakat Neville'e, ileride, büyük mevki-lerde dahi istifade edebileceği kıymetli bir tecrübe kazandırdı. Bu sayededir ki o; en genç yaşta Britanya imparatorluğunu Londralıdan da, West-End'den öteye gitmemiş aristokrat politikacıdan da daha geniş bir görüşle gördü.

Androstan Birminghama döndüğü vakit maden işlerine girişti. Bu sahada babasının nüfuz ve tecrübesinden çok fayda gördü.

Tıpkı babası gibi siyaset hayatına belediye yolile girdi. Evvelâ Birmingham umumî hastanesi müdürü oldu. (İngilterede hastaneler hususî yardımlarla idare edilir ve münhasıran bunlar sayesinde yaşar.) 1911 de şehir meclisine girdi. Burada umumî sağlık ve şehircilik branşını seçerek müsbet başarılarıdaki dirayetini gösterdi. Bir şehrin genişleme planını kabul ettirdi.

1915 te Birmingham valisi oldu. Bu mevkînde malî idare kabiliyetini isbat etti. «Belediye emniyet sandığını» nı kur-

du. Bu müessesenin İngilterede bir eşi daha yoktur.

Neville Chamberlain soğuk bir vazife adamı değildir. Musikiye bayılır. Babası bir mektubunda onun Mendelssohn'dan, Beethoven'dan parçalar çalarak bütün ailesini nasıl eğlendirdiğini uzun uzun anlatır. Vali olduğu şehirde bu ciheti de unutmadı. Birmingham'a Manchester'le rskabete çıkabilecek daimî bir şehir filârmonik orkestrası kazandırdı.

Chamberlain'in kabineye girişi hemen hemen sürpriz denebilecek bir hâdisedir. Birmingham valisi iken bir gün belediyeeye aid bazı işler için Londraya inmişti. Şehre dönmek üzere trene bineceği sırada kendisine bir zarf uzatıldı. Mektub, o sırada yeni kabineyi kuracak olan Lloyd George'dan geliyordu ve onu «millî hizmet direktörlüğü» ne seçtiğini haber veriyordu.

«Millî hizmet» yepyeni bir teşkilâtı. Vazifesi, cepheye gidecek işçilerin yerini tutmak üzere gönüllüler angaje ederek millî işi faaliyetini arttırmaktı. Aynı zamanda memleketin her köşesinden gelen işçilik talebelerini merkezde toplıyacaktı.

Chamberlain hükümet hizmetine attığı bu ilk adımda muvaffak olamadı. Fakat kusur kendisinin değildi. Tekliflerinin kabul edilmediğini gördüğü için yedi ay sonra istifa etti. Aradan bir sene geçince siyaseti kat'î bir meslek olarak kabul karar verdi. Secime girdi. Birmingham intihab dairesinden yedi bin rey farkla me'bus seçildi.

Meclise ilk girdiği zaman elli yaşlarında idi. Gerci, yirmi dokuz yaşında mebus olan ağabeyi Austenle ölçülünce yaş oldukça ilerlemiş sayılabilir. Fakat o; bu gecikmeyi rekor denebilecek bir hızla telâfi etti. 1922 de posta nazırı oldu. Bundan sonra on iki ayda sıra ile vilâyet defterdarlığı, sıhhiye ve nihayet malive nazırlığı yaptı. Bu sonuncu mevki İngilterede basvekâletten sonra gelen en mühim vazifeler arasındadır.

Siyasete iş hayatından geçen Chamberlain parlmanda «iş adamı» nı temsil etmektedir. Bu cihetten «Baldvin» e benzer. O da vaktile demir işlerNe meşgulken siyasete atılmıştı.

Bu hususiyeti Neville Chamberlain'in hitabetinde de sezilir. Her şeyden evvel açık olan ve güzel söylemek kaygısına kapılmayan bu hitabeler; seçim nutuklarından ziyade rsmî raporların stillerini taşır. Onun nadir jestleri de dinleyenleri heyecana düşürmek için değil, ikna içindir. Hitlerle bu kadar taban tabana zıd bir hatib daha yoktur, deniliyor.

Chamberlain 1924 seçiminden sonra maliye nazırlığını (Winston Churchill) e bıraktı, sıhhiye vekilliğine döndü. Muhalifleri onun başvekil olmak hevesile yerinden ayırdığını ve işin umduğu gibi çıkmadığını söylediler. Halbuki Chamberlain sıhhiye Vekâletini de kabinenin en mühim bir rükünü sırasına geçirmeyi bildi. Derhal mesken buhranını ele aldı. Beş senelik nazırlığı sırasında 930 bin ev yapıldı. Üstünde en büyük dikkatle durduğu bir nokta da annelerin ve çocukların korunması meselesi oldu.

1929 da muhafazakârlar partisi - mensub olduğu parti - kazanamadı. Chamberlain bu fasiladan istifade ederek uzun bir yolculuğa çıktı. Afrikayı, Kenyayı dolaştı. 1931 de Mac Donald idaresindeki ilk millî kabinenin teşekkülünde maliye nazırı oldu ve tâ George VI in taç giymesinden sonra Baldwinin yerine başvekil oluncaya kadar burada kaldı ve bütün vergileri indiren bir bütçe kurdu. Chamberlain malî idare kabiliyeti bakımından tarihe bu eşi görülmemiş teşebbüsle geçecektir.

Harcî siyasete gelince bunu iki sene evvel (1937 Sontegrin) de söylediği şu nutukla hülasa edebiliriz:

«Kendimize ve çocuklarımıza nasıl bir istikbal hazırlıyoruz? Bize bırakıldandan daha mı iyi, daha mı fena? Üstünde ya-

(Devamı 13 üncü sayfada)

Clark Gable ile Carol Lombard evlendiler

Bu izdivac Holivudda hiçte hayretle karşılanmadı; çünkü iki san'atkârın da uzun müddettenberi seviştiklerini, gizli gizli buluştuklarını herkes biliyordu

Clark Gable

Nakledeğimiz macera Hollywoodun en güzel aşk hikâyelerinden biridir. Hem de fevkalâde ve beklenmeyen bir aşk macerası... Çünkü sevişenler en büyük san'atkârlardır. Clark Gable evli bulunduğu halde güzel yıldız Carole Lombardi sevmiş ve bu sevgiyi Hollywood da hoş görmüştür. Hollywood hoş görmüştür diyoruz. Çünkü gayri tabii aşklar Amerika ve hususile Holivudda daima nefret ile karşılanır...

Bu aşk macerasını Hollywood hoş gördüğünden maada onu her suretle teşci eylemiştir. Bütün sinema gazete ve mecmuaları bu san'atkârların aşıkane maceraları ile yakından meşgul olmaktadır.

Acaba iş nasıl hallolunacaktı? Mesele gerek Clark Gable, gerek karısı Rhea, gerekse metresi Carole Lombard tarafından ne suretle telâkki edilecekti? Rhea boşanmayı kabul edecek mi?

Hakikaten de kadın kocasının kendisine geri geleceğine iman ederek boşanmaktan imtina etmektedir.

Clark Gable ile karısı şimdi ayrı hayat sürüyorlar ve Clark ta güzel Carole Lombard ile olan macerasını kimseden gizlemiyordu...

Bu aşk macerası, gençler arasında vukubulan bir aşk değildi. Maceranın kahramanları olgun insanlardı. Her ikisi de tecrübe sahibi idiler. Vaktile sevda çekmişlerdi... Sevginin mihnetlerine katlanmışlardı. İşte edindikleri bu tecrübe sayesinde kî birbirlerine daha fazla bağlanmış bulunuyorlar. Düşünceleri, tabiatları birbirine çok benziyor. Her ikisi de sadeliğe, hürriyete aşık insanlar.

Her ikisi de şimdiki kadar hayatlarının hissi cihetlerinde talih denen kuşa raslamamışlar. William Powell'e tesadüf ettiği gün Carole Lombard rahat nefes almıştı. O vakit yirmi iki yaşında idi.

William ondan on altı yaş büyüktü. Fakat hafifmeşreb bir tabiate malik olduğundan Carole onunla tam manasile mes'ud olacağını sanmıştı.

Birleştiler. Fakat aradan çok geçmeden Carole Lombard kocasına geçinemeyeceğinden bahsederek boşanmaya talib çıktı. William Powell hiç itirazda bulunmadı ve boşanmalarına rağmen dost kaldılar.

Carole Lombard ikinci bir aşk macerasına atıldı. Bu sefer Russ Colombo adında çok güzel sese malik bir delikanlıya çılgınca aşık oldu.

Fakat bu aşk ta çabuk sona erdi. Delikanlı bir gün tabacasını temizlerken silâh ateş aldı ve ölü olarak yere yıkıldı. Bu ölümden sonra Carole senelerc sinema âleminde uzak yaşadı. Kederine çok güç galebe çaldı. Tekrar rol yapmağa başladığı vakit tamamiyle değişmişti. Keder ve hüznün onda bir komedyen kudreti yaratmıştı.

Carol Lombard

En ciddi münekkidler Carole Lombard dan takdirlerini esirgemediler ve bu san'atkâr Hollywoodun en büyük yıldızlarından biri oldu.

Clark Gable'a gelince: Gençliği müşkül anlar içinde geçti. Çiftçilik, Oklahomada petrol kuyularında amelelik, seyran tiyatro kumpanyalarında aktörlük yaptı. Aç, susuz kaldığı günler oldu. Holivudda pek güç bir surette iş bulabildi.

Orada kendisinden çok yaşlı bir kadına rasgeldi. Bu kadın ona aktörlük öğretti. Onunla evlendi. Kadının ismi Josephine Dillon idi. Clark o vakit yirmi iki yaşında bulunuyordu. Yirmi dokuz yaşında kadından ayrıldı ve ilk kocasından boşanmış olan ve kendisine nisbeten bir hayli yaşlı bulunan Rhea Langham adında bir kadın ile evlendi.

Başlangıçta işler yolunda idi. Madam Gable kocasını «gentleman» yapmak için çok uğraştı...

1932 senesinde bir film çevirir iken Clark Gable güzel san'atkâr Carole Lombard ile tanıştı. O da kendisi gibi evli idi, Dört sene müddetle tam manasile arkadaşlık yaptılar.

1936 senesinde işlerin rengi değişti, William Powell, güzel Carole'un iyi arkadaşlığı oldu...

Colombo ise ölmüş bulunuyordu. Josephine Dillon gaiblere karışmıştı. Rhea kocasından ayrı olarak Nevyorkta oturuyordu.

Bir gece dostlarından birinin evinde iki âşk birbirlerine takdim edildiler. Seviştiler, ertesi hafta da Carole sevgilisine bir otomobil hediye etti. Araba çok eski idi. Gable sevgilisini bu arabaya koydu ve onunla bu arabada Hollywood sokaklarını dolaştı... Bu, birlikte ilk çıkışları idi... Artık aşklarını hiç gizlemiyorlardı, Aradan üç sene geçti. Madam Clark Gable boşanmaktan tamamiyle vazgeçti. Karısının bu kararından dolayı çok sinirlenen Clark Gable güzel Carole Lombardı alarak Meksikaya gitti ve oradaki kanunların çerçevesi dahilinde evlendiler. Fakat Amerika hükümeti Meksikadaki izdivaçları muteber addeylemediğinden bunların vaziyeti müşkülleşti. Fakat, bu arada, madam Clark Gable boşanmağa artık razı olduğunu bildirdi.

Bu habere gerek Clark Gable, gerek sevgilisi ve ikinci karısı Carole çok sevindiler. Artık resmen evlenebilmeleri için hiçbir mâni kalmamış bulunuyordu ve derhal da evlendiler.

Evlenir evlenmez Holivudda dedikodular da başgösterdi. Bu sefer de ne kadar zaman geçinebilecekleri tahmin edilmeye başlandı.

Bu dedikodulardan haberdar olan Clark Gable bu son sevgisi olduğunu ve Carole'dan başka kimseyi sevmeyeceğini bildirmişti.

DOYÇE ORYENTBANK DRESDNER BANK ŞUBESİNİN

31 Birincikânun 1938 tarihindeki senelik bilançosu

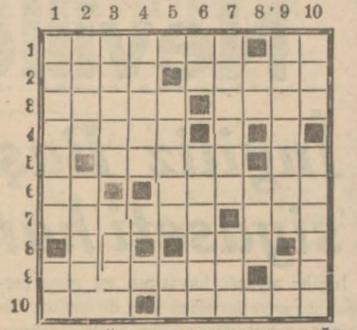
A K T İ F

K A S A		302.554,07
Banknot	T. L. 277.737,—	T. L.
Altın	1.493,09	
Ufaklık	3.477,90	
Yabancı paralar	8.337,82	
Çekler	11.508,26	
VADELERİ GELMİŞ KUPONLAR 220,—		
DAHİLİ MUHABİR BANKALAR	1.314.689,26	
HARİCİ MUHABİR BANKALAR	142.356,24	
RÖPÖRLER	—	
HAZİNE BONOLARI	482.070,59	
SENEDAT CÜZDANI	788.757,99	
Vadesine 3 ay kalan	T. L. 739.498,03	
Vadesine 3 aydan fazla kalan	49.259,96	
ESHAM VE TAHVİLÂTCÜZDANI 84.878,77		
Borsada kote olanlar	T. L. 84.732,76	
Borsada kote olmayanlar	146,01	
AVANSLAR 4.501.894,63		
Esham ve tahvilât mukabil avanslar.	T. L. 233.627,68	
a) Borsada kote ilanlar.	T. L. 196.983,67	
b) Borsada kote olmayanlar.	36.644,01	
Emtia ve vesaik üzerine avanslar	3.167.796,01	
Senedit üzerine avanslar	601.489,81	
Sair mütenvvi teminat üzerine avanslar.	498.881,13	
BORÇLU CARİ HESAPLAR 1.625.658,89		
Açık kredi	T. L. 886.047,71	
Kefalet mukabil kredi	641.541,88	
Teminatlı	97.769,30	
KABULLERİMİZDEN DOLAYI BORÇLULAR —		
FAİZ MUHTELİF BORÇLULAR	271.795,83	
İPOTEK MUKABİLİ AVANSLAR	—	
İŞTİRAKLAR	—	
1) Sair banka ve banka müesseseleri nezdinde daimi iştiraklar	T. L. —	
2) Sair iştiraklar:		
a — Hisse senetli	—	
b — Adi	—	
MENKULLER —		
Makineler	T. L. —	
Kasalar	—	
Tesisat	—	
Mefruşat	—	
GAYRİ MENKULLER —		
Banka binaları	T. L. —	
Diğer gayri menkuller	—	
İLK TESİS MASRAFI BAKİYESİ —		
KEFALET HESABI	15.172.110,20	
NAZİM HESAPLAR	336.750,27	
T. L. 25.023.736,74		

P A S İ F

SERMAYE	T. L. 1.500.000,—
İHTİYATLAR	42.256,23
Fevkalâde ihtiyatlar	T. L. —
Kanunî ve nizâmî ihtiyatlar	42.256,23
MUHABİR BANKALAR 106.801,22	
MERKEZ VE ŞUBELER	1.679.563,58
MEVDUAT	—
CARİ HESAPLAR	3.020.204,32
TASARRUF TEVDİATI	2.180.028,58
Vadesiz	T. L. 1.036.960,15
Vadeli:	
1 aya kadar	T. L. 427.978,20
1 aydan 1 seneye kadar	702.344,09
1 seneden fazla	12.746,14
1.143.068,43	
TEDİYE EMİRLERİ	29.977,77
SAİR MUHTELİF ALACAKLILAR	775.851,32
UZUN VADELİ İSTİKRAZLAR	—
TAHSİS EDİLMİŞ KARŞILIKLAR	—
KABULLERİMİZ	—
İTFA TAHSİSATI	—
TALEP OLUNMAMIŞ TEMETTÜ VE KUPONLAR	—
KEFİLÂT HESABI	15.172.110,20
NAZİM HESAPLAR	336.750,27
KÂR	180.193,25

Günün Bulmacası

SOLDAN SAĞA ve YUKARDAN AŞAĞI:
 1 — Cömerdik - Vidanın ilk yarısı.
 2 — Ücretle çalışan - Firarî.
 3 — Ayna - İcar.
 4 — Atlı nakli vasıtası.
 5 — İnceltmiş kereste - Kamer.
 6 — Beyaz - Taka kullanan.
 7 — Tepe aşağı ters dönmüş - Sene.
 8 — Pısmırık - Vahşi bir dağ hayvanı.
 9 — Eskiden arabaların önlerinde koşup halkı dağıtanlar - Hayret nidası.
 10 — Yapmak «cürümlerde kullanılır» - Ürkmez.

Evveldi bulmacanın halledilmiş...

DOYÇE ORYENTBANK DRESDNER BANK ŞUBESİNİN

31 Birincikânun 1938 tarihindeki senelik bilançosu

KÂR VE ZARAR TABLOSU

Z İ M M E T

MASRAFLAR		
Maaş ve ücretler	T. L. 293.725,89	
İdari masraflar	81.313,11	
Vergi ve harçlar	53.544,67	
Sair masraflar	17.373,—	T. L. 445.956,67
VERİLEN FAİZLER	196.760,63	
VERİLEN KOMÜSYONLAR	102.819,61	
AMORTİSMANLAR, MUHTELİF KARŞILIKLAR VE 2999 NUMARLI BANKALAR KANUNU MUCİBİNCE İHTİ-YATA ALINAN	135.947,98	
KÂR	180.193,25	
T. L. 1.061.678,14		

M A T L U B

ALINAN FAİZ VE KOMÜSYONLAR	T. L. 628.537,51
MUHTELİF KÂRLAR	65.202,82
BANKA HİZMETLERİ MUKABİLİNDE ALINAN ÜCRET VE KOMÜSYONLAR	339.962,36
KAMBIYO KÂRI	27.975,45

T. L. 1.061.678,14

KURU SİSTEM

YENİ KONTRPLAK
LİP Şİ

TÜRKİYE-İSTANBUL

HER YERDE SATIŞ YERLERİ VARDIR.
Yazıhane adresi: Sirkeci Mühürdarzade han No. 5

Tevsiyeci ve Tornacı Alınacaktır.

Talib olanların vesaiki ile birlikte (Haliç) Sütlücede madeni eşya fabrikasına müracaatları.

KURU SİSTEMLE

yapılan KELEBEK Marka

Kontr - Plâklar

Çarpılma, Çatlama, Kabarma ve saire gibi hiç bir arıza göstermez

Kontr Plâklar tu gibi arızalara karşı garanti ile satılır.

KIZIL, KAYIN, KARAĞAÇ'dan mamul Kontr Plâklar Stok olarak her zaman mevcuttur.

İstanbul Belediyesi İlanları

Keşif bedeli 75912 lira 43 kuruş olan Floryada gazino binasının tevsi ve ikmalî inşaatı kapah zarfla eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 17/4/939 Pazartesi günü saat 15 de Daimî Encümende yapılacaktır. İstiyenler keşif evrakile buna müteferri evrakı 380 kuruş mukabilinde Fen İşleri Müdürlüğünden alabilirler. İstekiler 2490 sayılı kanunda yazılı vesikadan başka bu iş için ihalede en az 8 gün evvel Fen İşleri Müdürlüğünden alacakları fen ehliyet ve Ticaret Odası vesikası ile -5045- lira 62 kuruşluk ilk teminat mekubuz veya mektuble beraber teklif mektublarını havi kapah zarflarını yukarıda yazılı günde saat 14 de kadar Daimî Encümene vermelişler. Bu saatten sonra verilecek zarflar kabul olunmaz. (B.) (2156)

Vilâyet Hıfzıssıhha laboratuvarı için alınacak 24 kalem laboratuvar malzemesi 698 lira 20 kuruş tahmin bedelile açık eksiltmeye konulmuştur. Listesile şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İsteklilerin 2490 sayılı kanunda yazılı vesika ve 52 lira 36 kuruşluk ilk teminat mekubuz veya mektuble birlikte 18/4/939 Salı günü saat 14 buçukta Daimî Encümende bulunmalıdırlar. (2188)

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
 Şehzadebaşı: (Hamdi, Eminönünde: (Hikmet), Aksarayda: (Pertev), A-lendarda: (Eşref Neş'et), Beyazıdda: (Haydar), Fatihde: (Vitali), Bakırköyünde: (Merkez), Eyübdde: (Arif Beşir).
Beyoğlu cihetindekiler:
 İstiklâl caddesinde: (Galatasaray), (Garip), Kurtuluşta: (Kurtuluş), Maçka-da: (Maçka), Galatada: (İkiyol), Be-şiktaşta: (Nall Halid).
Boğaziçi, Kadıköy ve Adalarcıkiler:
 Kadıköyünde: (Kadıköy), Üsküdarıda: (İttihad), Sarıyerde: (Nuri), Bilyükada-da: (Şinasi Rıza).

İŞ ADAMLARININ
% 80 i
SİNİRLİDİRLER

Bu sınırlardan kurtulunuz.

bir kaşık

Sinir ağrıları, asabî öksürükler, Baş dönmesi, Baygınlık, Çarpıntı, ve SİNİRDEN İleri gelen bütün rahatsızlıkları İYİ EDER

Dr. İhsan Sami

ÖKSÜRÜK ŞURUBU

Öksürük ve nefes darlığı, boğmaca ve kızamık öksürükleri için pek tesirli ilaçtır.

Herkes kullanabilir.

Londra ve Pariste siyasi ve askeri faaliyet arttı

(Baştarafı 1 inci sayfada)
muhtelif hükümet merkezlerinden alınan raporları müzakere etmiştir.

Komite yarın tekrar toplanacaktır. Diğer taraftan bahriye, harbiye ve hava nazırları da aynı bir toplantı yapmışlardır. Bu toplantıyı müteakib, hava nazırı Kingsli Vud başvekil Çemberlayni ziyaret etmiş ve yapılan istişareler hakkında kendisine malumat vermiştir.

Başvekil bilâhare, Vindsör şatosundan anı olarak Londraya dönmüş olan kral tarafından Buckingham sarayında kabul edilmiştir. Başvekil, bir saatten fazla süren bu kabul enasasında, umumî vaziyet hakkında krala etraflı izahat vermiştir.

Temaslar
Hariciye nazırı Lord Halifaks ise, bugün Sovyet sefiri Maisky ile uzun bir mülâkatta bulunmuştur. Fransız sefiri Korben de Halifaksı ziyaret etmiştir. Lord Halifaks, Sovyet büyük elçisiyle görüştikten sonra Çemberlayne mülâki olmuştur.

İtalyaya ihtar
İyi haber alan mahfellerde söylendiğine göre, harici komitenin bugünkü toplantısında Yunanistana verilecek garantinin teferüatı tesbit edilmiştir.

Aynı mahfellelere göre İngiltere, daha gımdiden İtalyaya kat'î ihtarada bulunarak, Yunanistana karşı yapılacak olan her hangi bir hareketin İngiltereye müteveccih telâki edileceğini bildirmiştir.

Mussolini'nin mesajı
Londra 11 (A.A.) — Daily Telegraph gazetesinin yazdığına göre son 48 saat içinde İtalyan maslahatgüzârının Çemberlayne tevdi ettiği birçok kâğıtlar arasında bir de Mussolininin mesajı bulunmaktadır.

Gene bu gazete Romanyanın İngiliz-Polonya müdafaa paktına mümasil İngiltere ile bir pakt akdine âmade olduğunu Londraya bildirdiğini yazmaktadır.

Cebelüttahtıkta hazırlıklar
Londra 11 (Hususî) — Amiralik dairesi, Maltadan maada Cebelüttahtıkta hava dâfi toplamların da harb vaziyetine getirilmesini emretmiştir.

Akdenizde, Fransız hükümeti tarafından da mümasil tedbirler alınmış olduğu malumdur.

Kara ordusu takviye ediliyor
Diğer taraftan İngiliz kara ordusunu yeniden takviye için yakında bir propaganda faaliyetine başlanacaktır. Bu faaliyet cümlesinden olarak resmi geçidler tertib edilecek, halkı askerliğe davet eden büyük levhalar asılacak ve millî müdafaa müteallik broşürler dağıtılacaktır.

Bu yeni davete icabet eden efrad, ihtiyat ordusunun ikinci hattını teşkil edecektir.

Maltada
Londra 12 (Hususî) — Maltadan bildiriliyor: Başta «Vorspayt» olmak üzere, üç zırh dîn akşam Maltaya vâsil olmuştur. Bugün de diğer küçük cüzütamların muvasalatı beklenmektedir.

İngiltere - Fransız filoları
Paris 11 (A.A.) — Petit Parisien gazetesinin yazdığına göre, Fransa ve İngilterenin Akdeniz filoları takviye edilmiş ve hareket haline getirilmiştir. İngiltere, Korfu adasını işgal etmemekle beraber Yunan adaları açıklarında İngiliz harb gemilerinin gözkmesi beklenebilir.

Fransada tebliğ nesredildi
Paris 11 (Hususî) — Başvekil Daladye, bugün saat 16 da Harbiye Nezaretinde toplanan kabine konseyinin iktidama riyasat etmiştir. İki buçuk saat süren bu iktidandan sonra bir tebliğ nesredilmiştir.

Tebliğde: Harici vaziyetin gözden geçirildiği ve Pazar günü toplanmış olan askeri şûranın lâzım gelen tedbirlerin ittihazı hususunda verdiği kararların tasvib edildiği bildirilmektedir.

Konsey, yarın toplanacak olan kabinenin umumî heyetine arz edilecek meseleleri de tesbit etmiştir.

Başvekil Daladye, konsey toplantısından evvel Amerika büyük elçisi ve müteakiben de Romanya hariciye nezareti umum kâfibi kabul etmiştir.

Diğer taraftan hariciye nazırı Bone de İspanyadan henüz dönmüş olan Fransız sefiri Mareşal Peteni kabul etmiştir. Mareşal, Orta Avrupa ve Ak-

denizdeki hâdiselerden sonra İspanyada hâsıl olan vaziyet hakkında Bone'ye malumat vermiştir.

İspanyollar hududda tahkimat yapıyorlar

Bazı mahfellerde dolaşan şayialara göre, Mareşal Peten'in Parise avdeti üç mühim mesele ile alakadardır. Fransız hükümet mahfellerinde hayli endişe uyandıran bu meseleler şunlardır:

1 — Franko hükümetinin Pirene hududunda tahkimat yapmakta olduğu.

2 — İspanyaya yeni İtalyan kuvvetlerinin gönderildiği.

3 — İspanyanın antikomintern paktına iltihakından maada, İtalya ve Almanya ile bir askeri ittifak imzalamış olması.

Mareşal Peten, öğleden sonra Başvekil Daladye'yi de ziyaret etmiş ve Frankist hükümetle temasları hakkında etraflı izahat vermiştir.

Hollandada

Lahaye 11 (A.A.) — Hollanda Başvekil Colijn, bugün, radyoda söylediği bir nutukta, demiştir ki:

Alınan askeri tedbirlere umumî Avrupa vaziyeti dolayısıyla birer ihtiyat tedbiri nazarıyla bakılmaldır. Yoksa Hollandaya müteveccih doğrudan doğruya bir tehlike mevcut değildir. Eğer Avrupada gerginlik devam edecek olursa bu, bir harbe müncer olabilir. Bu takdirde de her taraf için ve her hâdisede istiklâlimizi müdafaa azmimizi göstermemiz lâzımdır.

İstiklâlimizi herkese karşı muhafaza etmek istiyoruz. Vaziyeti ne kadar sukûnetle derpiş ederek, hem bizim için hem de haricte bırakacağımız tesir için o kadar faydalı olacaktır.

Ruslara göre vaziyet

Moskova 11 — Tas ajansı bildiriyor: Journal de Moscou, Arnavudluğun işgaline tahsis ettiği başmakalesinde bu taarruz hareketinin başlıca sebeplerinden bahsediyor ve diyor ki:

Bu hareketin izahını İtalya - Arnavudluk münasebetlerinde değil, her şeyden önce İtalya ve Almanya arasındaki münasebetlerde aramak lâzımdır. Avusturyanın Almanya tarafından işgali, İtalyanın Avrupadaki vaziyetine indirilen ilk felâketli darbe oldu. İtalya dış politikadaki istiklâli gittikçe daha ziyade kaybetmektedir.

Balkan memleketlerinde gerek iktisadî ve gerek siyasi sahada Almanya tarafından uzaklaştırılan İtalya, müverdeki partöneri önündeki tabiyetinin mütemadiyen büyüdüğünü görüyor ve artık onun elinde bir âletten başka bir şey değildir. Memleketi Almanyanın bir tabii haline sokan Mussolini politikasının İtalyada tevlihd ettiği hoşnutsuzluk gittikçe artmakta ve hattâ faşist mahfellerine kadar sirayet etmektedir.

Bununla beraber faşist İtalya için Arnavudluğun işgali son emel değildir. İtalya, Alman faşizminin peşinde olduğu yerlere daha yakın bulunmak ve bu suretle, Almanya Yugoslavya üzerine el koyduğu veyahud fîtuhat hedeflerini Yunanistana çevirdiği takdirde tekrar menfaatlerinin feda edilmesine mâni olmak istiyor.

Yabancı sulardaki Türk emileri

(Baştarafı 1 inci sayfada)

betle, haric memleketlerle ticarî münasebette bulunan şehrimizdeki bilûmum armatörler dün Deniz Ticareti Müdürlüğüne müracaat ederek, bugünkü vaziyet karşısında, ecebî memleketlere vapur gönderip göndermemeleri ve bu arada halen dış memleketlerde bulunan vapurların geri çağırılıp çağırılmaması meseleleri etrafında malumat istemişlerdir.

Bu müracaatlar üzerine Deniz Ticareti Müdürlüğü Münakale Vekâletinden istizanda bulunmuştur. Bu hususta Vekâletin vereceği direktif henüz belli değildir. Diğer taraftan, haber aldığımız göre, eylevum Londrada bulunan Bakır şilebimizin derhal limanımıza hareket etmesi telgrafla bildirilmiştir.

Akba kitabevi
Her dilde kitap, gazete ve SON POSTA'nın Ankara bayıdır. Under-vud makinelerinin de acentasıdır.

Alman Nazırı şehrimizde

Alman propaganda nazırı Bay Göbels, refakatinde beş kişi ile beraber hususî tayyare ile bugün saat ikide Rodostan şehrimize gelmiş olacaktır. Göbels ve arkadaşlarını hâml tayyare Yeşilköye incek ve vali muavini Hüdal Karataban, Hava Kurumu başkanı İsmail Hakkı, şehrimizdeki Alman kolonisi tarafından karşılanacaktır. Hükümetimizin misafiri olarak Perapales otelinde ağırlanacak olan Alman propaganda nazırı şehrimizde iki gün kalacak, bu iki gün zarfında müzelerimize ve şehrimizin şayanı temasa yerlerine gizecektir. Göbels ve arkadaşlarının Cuma günü şehrimizden ayrılması mukarrerse de, bu yolculuğun Ankara'ya kadar imtidat edip etmeyeceği henüz malûm değildir.

Ankara 11 (Hususî) — Alman propaganda nazırının memleketimizi ziyareti tamamen hususî mahiyettedir.

Arnavudluk faciasının içyüzüne aid ifşaat

(Baştarafı 1 inci sayfada)
luk hükümeti bu teklifi reddetmişti. Arkasından bizzat kral ile temasa geçilmiş ve ülkesini hiç bir mukavemet göstermeksizin İtalyanlara teslim ettiği takdirde kendisine 20 milyon aktın frank verileceği söylenmiş, kral Zogu bu teklifi şiddetle reddetmiştir.

Macar Başvekil Romaya gidiyor

Roma 11 (Hususî) — Macar başvekil Kont Teleki ve hariciye nazırı Kont Şakine önümüzdeki hafta içinde buraya gelecekleri bildirilmektedir. Macar nazırlarının bu seyahati daha evvel kararlaştırılmış bulunuyordu.

Filistin hakkında Mısırın teklifleri

Kahire 11 (A.A.) — Mısırın Londra sefiri, İngiltere hükümetinin İngiltere tarafından Filistinde takibi tasavvur olunan siyasetin bazı noktalarını tadil eden tekliflerini getirmiştir. Suudi Arabistan ile Irakın mürmessilleri yarın, İngiliz teklifleri hakkında kendisiyle görüşmek üzere Mısır Başvekiline mülâki olacaklardır.

Faşist askerler İspanyadan memleketlerine dönüyor'ar

Madrid 11 (A.A.) — İspanya harbinde iştirak etmiş olan Faşist bir çok kıtaat, Fasa dönmeğe hazırlanmaktadır.

Faşistlerden mürekkep birçok taburlar, trenle Cadix'e hareket etmişlerdir. Orada, Fasa gitmek üzere gemilere bineceklerdir.

Ankara borsası

Açılış-kapanış fiyatları 11-4-939

	Açılış	Kapanış
Londra	5.93	5.98
New-York	26.675	26.675
Paris	1.650	1.650
Milano	6.625	6.625
Genevre	18.4075	18.4075
Amsterdam	67.2425	67.2425
Berlin	10.850	10.850
Bükarest	21.8175	21.8175
Atina	1.925	1.925
Bofya	1.66	1.66
Prag	—	—
Madrid	14.035	14.085
Vargova	28.9025	28.9025
Budapeşte	24.9675	24.9675
Bükres	0.9050	0.9050
Belgrad	1.8225	1.8225
Yokohama	84.62	84.62
Teikhoim	30.5675	30.5675
Moskova	28.9025	28.9025

İSTİKBAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I pozis	19 10	19 20
" " II "	—	—
" " i vadeli	—	—

Diş Tabibi Ratip Türkoğlu
Sirkool: Viyana oteli sırası No. 26, Kat 1 de hergün öğleden sonra saat 14 den 20 ye kadar hastaların kabul eder.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — İdaremin Paşabahçe müskirat fabrikası için plân ve şartnameleri mucibince 7 adet maa teferruat tahammür kabı kapalı zarf usulüne eksiltmeye konmuştur.

II — Montaj dahil; olarak muhammen bedeli sıf 23.000 lira, muvakkat teminatı 1725 liradır.

III — Eksiltme 11/Mayıs/939 Perşembe günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve plânlar her gün sözü geçen şubeden ve İzmir, Ankara başmüdürlüklerinde 115 kuruş bedel mukabilinde alınabilir.

V — Münakasaya iştirak etmek isteyen firmalar verecekleri malzemenin teferruat ve evsafını gösterir tekliflerini münakasa tarihinden on gün evveline kadar İnhisarlar Umum Müdürlüğü müskirat fabrikaları şubesine vermeleri ve münakasaya iştirak vesikası almaları lâzımdır.

VI — Mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaik ile beşinci maddede yazılı vesika ve % 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfların eksiltme günü en geç saat 14 de kadar yukarıda adı geçen komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. (1922)

I — Matluba muvafık çıkmadığından dolayı reddedilen ve yerine başkaca mübayaat edilmiş olan 48 adet Dekovil arabası ve tekerleği farkı fiatın tahsilini teminen müteahhid hesabına ve pazarlıkla satılacaktır.

II — Muhammen bedeli 120 lira ve % 15 teminatı 18 liradır.

III — Pazarlık 13/4/939 tarihinde saat 14 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki satış komisyonunda yapılacaktır.

IV — Mallar her gün yukarıda sözü geçen şubede görülebilir. İstekilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 15 teminat paralarıyla mezkûr komisyona gelmeleri. «2067»

Cinsî	Miktarı	Muhammen B. Lira Kr.	% 7,5 teminatı Lira Kr.	Eksiltme Şekli	saatî
Nişasta kola	18.425 Kg.	3067 76	230 08	açık ek.	16,30
Mobilya	13 kalem	2598 65	194 89	açık ek.	16
Mobilya	10 kalem	384 00	28 80	açık ek.	16,30

I — İdarece kabul edilen tipler dahilinde resim ve şartnameleri mucibince yapılacak cins ve miktarı müfredat listesinde yazılı «13» parça eşya ile yukarıda miktarı yazılı nişasta, kola açık eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedeli, muvakkat teminatları, eksiltme şekil ve saatleri hı zalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 20/4/939 Perşembe günü hizalarında gösterilen saatlerde Kabataşta Levazım şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve listeler her gün sözü geçen şubeden alınabileceği gibi resimler de görülebilir.

V — İstekilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla mezkûr komisyona gelmeleri. (2186)

Cinsî	Miktarı	Muhammen B. Cif Türk Lirası	Muvakkat T. Türk Lirası	Eksiltme Şekli	Tarihi	Saatî
Adi tapa	10.000 paket	755	58.63	Açık	24/4/939	14
Takım yağlı tapa	5.000 "	1572	117.90	"	"	14,15
Madenî Av kovani	25	83	6.23	"	"	14,80
Dolma tüfek kapsülü	400.000 kutu	25.876	1940.70	Kapalı	"	15
5,05 kovan kapsülü	20.000 "	6.313	473.48	"	"	15,80
Kapalı kapsül	20.000 "	9.351	716.33	"	"	16
Dinamit » No. 6	500.000 adet	3.650	273.75	Açık	25/4/939	14
" " » 8	1.000.000 "	8.550	641.25	Kapalı	"	14,8
Elektrik » 8	1.500.000 "	56.300	4222.50	"	"	15
Tavikli eiektirik kaps. No. 8	10.000 "	950	71.25	Açık	"	15,30
Rövelver fişen-gi «Muhtelif cins» ve mikdarlı	290.000 "	6.571	492.88	"	"	16

I — Şartname, müfredat listesi ve nûmuneleri mucibince yukarıda yazılı av malzemesi ve mevaddı inifilâkiye eksiltmeye konmuştur.

II — Her birerlerinin muhammen bedelleri, teminat akçeleri, ihale şekli, tarih ve saatî hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Dolma tüfek kapsülleri şartnamesi 149 kuruş ve 8 No. lu elektrikli kapsül şartnamesi «282» kuruş bedel mukabilinde ve diğerlerine ad şartnameler parasız olarak her gün adı geçen şubeden ve İzmir, Ankara başmüdürlüklerinden alınabilir.

V — Kapalı zarfla ihale edileceklerin kapalı fiat teklif mektublarını her birerlerini eksiltme saatinden birer saat evveline kadar Alım Komisyonu Başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır.

VI — İstekilerin teminat akçeleri ve kanunî vesikalarıyla birlikte Alım Komisyonuna gelmeleri ilân olunur. «2186»

Cinsî	Miktarı	Muhammen B. Lira Kuruş	% 7,5 Te. Lira Kuruş	Eksiltme Şekli	saatî
Bulaşık yıkama makinesi	1 adet	1200.	90.	Açık	14
Su tesisatı malzemesi	21 kalem	4775.	358. 12	"	14,80
Pirinç etiket	81.770 adet	572.	42. 90	"	15,80

I — Değiştirilen şartnamesi mucibince ve şeraiti sabika dairesinde «1» adet bulaşık yıkama makinesile yukarıda cins ve miktarı yazılı «2» kalem malzeme hizalarında gösterilen usullerle eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedelleri, muvakkat teminatları ve eksiltme saatleri hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 18/4/939 Salı günü Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve listeler her gün sözü geçen şubeden alınabileceği gibi etiket nûmuneleri de görülebilir.

V — İstekilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde kanunî vesaikle birlikte mezkûr komisyona gelmeleri ilân olunur. «2186»

Doktor. I. Zati Öget

Belediye karşısındaki muayenehanesinde öğleden sonra hastalarını kabul eder.

Doktor Hafız Cemal

(Lokman Hekim)
Dıvanyolunda 104 numarada hergün hasta kabul eder. Telefon 21044-23396

"Son Posta," nın Hikâyesi

KORKU KURBANİ

Çeviren: İbrahim Hoğr

Göz doktoru hastasına biraz daha eğildi. Tekrarlıya tekrarlıya tekrarlamaktan bıktığı cümleyi bir daha mırıldandı:

— Şimdi, şu işi dikkatle bakınız. Tamam!... Gözünüzü kırpmayınız, biraz.. hah!.. Oldu... Hımm!.. Pek güzel bayım..

Göz mütehassısı elektriği söndürdü. Başından lambayı çıkardı. Elinde tuttuğu pertevsüzlü aynayı masaya bıraktı. Hastasına baktı, dudaklarını oynattı, sonra:

— Mister Cenkins, dedi. Gözlerinizi kat'i surette dinlendirmelisiniz. Okumak, yazmak.. herhangi bir şeyle meşgul olmak memnu.. aksi takdirde...

Dev cüssesine rağmen hezal yaprağı gibi tırtır titriyen Mister Cenkins, doktorun sözünü kesti, adeta fısıldar gibi bir sesle sordu:

— Yani.. gözlerimin nuru sönecek, kör olacağım öyle mi?..

Doktor omuzlarını silkitti:

— Belli olmaz.. ihtimal ki, gene böyle yüzde 40 normal bir şekilde görerek daha senelerce yaşayabilirsiniz.. veyahud da, bir saat sonra hiç görmeyebilirsiniz. Malûm a.. gözlerimiz en nazik uzuvlarımızdır.

★

Cenkins, arpa kumrusu gibi düşünce düşünce evine vardı. Karısı kapuskalı kuzu pişiriyordu. Çok sevdiği bu yemeği, artık görecekti gözü yoktu bu gece.. bu gece ağzına bir lokma bile koyamayacaktı. Derdi başından aşkındı. Görüp göremek gibi can alacak bir mesele ile cenkleşiyordu.

Karısı, kapıyı açınca kocasının durgunluğunu hemen anladı. Bir şey söylemeden onu öptü. Cenkins sofraya oturdu. Bir müddet çatal ile oynadı. Sonra altı yaşlarındaki oğlunu: «Haydi oğlum, sen biraz içeriye git te oyna» diyerek bitişik odaya yolladı. Arkasından derin derin içini çekti. Karısı onu hiç böyle gamlı görmemişti.

Cenkins bir daha içini çekti:

— Karı, ben kör olacağım!.. diye mırıldandı.

Karısı, çılgınlığını zor tuttu; gözlerinden yaşlar boşanarak:

— Ağzını hayra aç!.. dedi.

Cenkins eşinin omuzunu okşadı ve onu teselli etti:

— Merak edilecek bir şey yok cicim.. işimi terkedecek, tenha bir yere gideceğim. Doktor, istirahat edersen, geçer. Bir şeyin kalmaz diyor...

Adam gece yarısından saat ikiye kadar gözlerini kapıyamamış. Yatağa girmeğe

bir türlü cesaret edememiş, yatak odasında da ellerle gözlerini siper ederek bir iskemleye çivilenip kalmıştı. Nihayet yorgunluğa dayanamamış, yer'ne uzanmış, fakat elektriği söndürmemişti.

Sabaha karşı saat dörde doğru karısı uyandı. Cenkinsin muntazam nefeslerle mışıl mışıl uyuduğunu gördü. Kadının tuhaf bir huyu vardı. Aydınlıkta yatamazdı. Onun için kalktı. Ayaklarının ucuna basarak, elektrik düğmesinin bulunduğu tarafa doğru yürüdü ve ışıkları söndürdü. Tam bu sırada Cenkins deli gibiyken fırladı ve Marta!.. Marta!.. Göremiyorum.. Allahım göremiyorum!.. diye bağırdı. Marta, hemen elektrik düğmesini çevirdi. Aınından bakla gibi terler süzülerek yatakta kazık gibi dimdik duran Cenkins, aydınlığa kavuşmaktan doğan bir sevinçle gözlerini kırıştırıyor, dişleri birbirine vurarak takırdıyor, elleri de is pazmoza tutulmuş gibi titriyordu.

★

Cenkins altı aydır dağ başındaki kulübede yalnız başına yaşıyordu. Karısı da beraber gelmek istemişti, amma o: «Hayır, sen şehirde kal, çocuk mektebinden olmasın!..» diyerek kabul etmemiş, bu kulübeyi kiralamıştı. Doğrusu buranın havasından, suyundan çok memnun kalmıştı. Yarı karanlıklar dünyasında bu yalnızlıktan ziyadesile hoşlanıyordu.

Kulübe yerleştikten bir müddet sonra bir pusula hazırladı, zarfladı. Üzerine de:

— Ölümünden sonra açılacaktır!.. diye yazdı.

Tanrının günü, çamurlu, taşlı yoldan aşağıdaki köye iner, hancı ve berberle çene yarıştırmak akşamı ederdi. Arada sırada berberle dama oynardı. Sonra tüncüden sigarasını alır, dar keçi yolundan kıvrılarak tepedeki kulübesine doğrulurdu.

Cenkins hergün bu tepeye tırmanmayı pek seviyordu. Hiç olmazsa böylelikle yürüyüş idmanları yapmış oluyordu. Yokuşun başına gelince, mola verir, sık sık nefes alır, terliyerek açılır. Sonra başını göke kaldırır ve bir lâhzada, yıldızdan bir ışık bırakarak kaybolan yıldızları seyredirdi. İşte o zaman içini bir korku bürür ve bir anda etrafını kalın zulmet duvarlarının kaplıyacağı ve ebediyen kör kalacağı vehmine düşerdi. Geceleri kulübesinin ışıklarını yanık bırakırdı. Kısa kısa fasialarla uyanır, ölgün, sarımsak

bir ışık saçan ampule bakar ve: «Oh!... Daha görüyorum!..» diyerek dualar ederdi.

Bir gece berber kendisine misafir geldi. Damasını birlikte getirmişti. Gece yarısına kadar oynadılar; müthiş bir kasırga olmasına rağmen, berber karısı merak eder diye kulübede gecelemedi, Cenkins te neşeli neşeli yatağına girdi. Berberi yenmişti. On oyun kazanmış, iki oyun vermişti. Keyifli keyifli ışıklı tavana baktı ve uyudu...

Ertesi sabah saat onda, postacı var kuvvetle pedallarına basıp bisikletini sürerek köye indi, karakola koştu. Komisere:

— Cenkins yatağında ölü olarak bulundu.

Hemen kulübe varan komiser, kısa bir araştırmadan sonra mahud zarfı buldu. Pusulada şunlar yazılı idi:

«Bu zarfın açılması belli aylar sürecektir. Fakat mukadderatın önüne geçilemeyeceğini biliyorum. Kör olmaktan korkuyorum. Zulmete boğulmak saatim geldiği an hayattan silinip gideceğim. Tanrı kusurumu affetsin! »

Komiser cesedi muayene etti. Raporunu yazdı. Kulübeden ayrıldı. Daha hâlâ yağmur yağıyor, uzaklarda şimşekler çakıyor, çakıp söniyordu. Arkadaşla birlikte hiç konuşmadan, düşünceli, düşünceli atını süren komiser:

— Yazık oldu, diye söylendi. İyi bir adamdı. Çoluk çocuğu da vardı.

Arkadaşı tasdik etti:

— Doğru. Hakikaten yazık oldu. Ne yaparsın zavallı.. akıbetini biliyordu. Körlük te zor iş hani..

Komiser cevap vermedi. Gözlerini ufka dikti. Yağmur şiddetlenmiş, kır atının sağrısını dövüyordu..

Komiser birden sanki bir şey hatırlamış gibi arkadaşına döndü:

— Kuzum!.. Elektrik fabrikasına varınca hatırlat ta ustabaşını göreyim. Dün geceki fırtına Cenkinsin kulübesindeki elektrik tesisatını bozmuş. Bütün ampuller yanmış. Haber verelim de gidip tamir etsinler!...» dedi.

Yarınki nüshamızda:

Tuhaf bir yanlışlık

Çeviren: H. Alaz

KANZUK

Komojen

SAÇ EKSİRİ

Saçları besler, köklerini kuvvetlendirir, dökülmesini önler, kepekleri giderir. İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ Beyoğlu - İstanbul

BÜYÜKLERE VE KÜÇÜKLERE;

İtimad ile verilen ve azami yirmi dört saat içinde solucanları düşürmeğe kat'i tesirini gösteren Sihat Vekâletinin resmî müsaadesini haiz

(İSİMET SOLUCAN BİSKÜVİT)

lerinin piyasaya taklidleri çıkmıştır. Sayın vatandaşlarımızın kutuların üzerinde daima (İSİMET) markasını aramaları ve istemeleri menfaatleri icabıdır. Her eczanede bulunur. Kutusu 20 kuruştur.

"Son Posta," nın Edebi Romanı: 45

Muallâ

nakleden: Muazzez Tahsin

— Bunları seviyorum, çok seviyorum; fakat her şeyin bir hududu var. Siz bu hududu geçiyorsunuz. Meselâ bu akşam verdiğiniz inciler çalın bir masraftır.

— Ben sizinle aynı fikirde değilim. Bunları size, başkasına zarar vermeden ve bütçemizi sarsmadan alabildikten sonra delilik bunun neresinde?

Karısının çekingenliğine gülüyor, onunla eğleniyordu; fakat çok candan bir tavır'a..

— Bu kadar büyük bir serveti zırmide taşımak beni utandırıyor Cevad.. bununla başkasını kıskandırmıyorum gibi geliyor..

— Ne çocuksunuz! Âlemin ne düşüneceğinden size ne, Siz kendi keyfinize bakın.

Yemek salonuna gelmişlerdi. İçeri girmeden Muallâ bir dakika durarak kocasına baktı...

— Rica ederim Cevad, benim için yapacağınız masraflarda ifrata varmayınız, itidalden ayrılmayınız.

— Her zaman itidal.. her şeyde itidal.. ne ileri, ne geri... Bu ne müthiş

şey! Siz bunu yapabiliyorsunuz Muallâ lâkin ben, heyhat!

Gülüyordu; fakat gözleri bulanıktı. Yemek masasına kadar gitmek için kolunu karısına uzatırken vücudunun bir saniye titrediğini duydu. Bir şey söylemeden sükûnetle oturup yemeğini yemeğe başladı.

Temmuz sonu İstanbul en tenha zamanlarından biridir. Bu aylarda birçok aileler sırfiyelere taşındığı için şehirde rahatca dolaşmak kabildir. İşte bundan istifade eden Cevad sabahları karısına İstanbul muhtelif görülmek yerlerini gezdirmeği fırsat bildi. Sıcak saatlerde otele gelip istirahat ediyorlar, sabah ve akşam saatlerinde müzeleri, çamileri dolaşıyorlardı.

Her gittikleri yerde Muallâ bütün gözlerin kendisine baktığını biraz sıkılarak görüyordu. İlk günler bu, anlamadığı bir sebepten, tatlı bir su içmiş gibi içine bir hafiflik, bir serinlik vermişti. Fakat şimdi artık bundan sıkılmaya başlamıştı. Terzide, sokakta, barda, bahçede, camide, müzede, her geçtiği yerde kadın ve erkek bakışları

üzerinde uzun uzun dolaşırken, kendinde rahatsızlığa benzeyen bir duygu duyuyordu.

Cevadın bundan büyük bir gurur hissettiği belli idi hele bir akşam yemek vakti otelin salonuna girerlerken bütün bakışların hayranlıkla üstünde dolaştığını görmüş, kocasından bir meded umuyormuş gibi ona yaklaşmak istemişti, fakat onun gözlerinde mağrur bir sevinç vardı ki vücudunun bir saniye içinde alev alev yandığını sonra buz gibi bir terin arkasını titrettiğini hissetti.

Acaba Cevadın bu yepyeni halleri, karısının güzelliğinin erkek gururunu okşamamasından mı idi? Acaba onu yarımda kıymetli bir biblo gibi dolaştırarak herkese göstermekten gizli bir zevk mi duyuyordu? Bu zevkini ve gururunu tatmin için de, genç taşralı kızcağzın gözlerini kamaştırıyor, onu tatlı diller, derin bakışlar, mütehalik tavırlar ve nihayet kıymetli esvap ve hediyelerle kendisine çekmeğe çalışıyordu.

İstanbul geleli beri bütün varlığını saran bu yeni şüphe onu o kadar hırpalyordu ki, genç kadın belki de hak-sız olan bu şüphelerle mücadele etmek, kocasının kendisine karşı olan bütün bu yakınlıklarını aralarında ciddi bir anlaşma vesilesi gibi görmek için elinden gelen kuvveti sarfediyordu. Fakat onun gözlerinin bu mağrur sevinçle kendisine dikildiğini veyahud onun, bir zaman Beykozdaki çiftlikte terkederek mühimmediği karısına bugün en çok yakışacak, onun güzelliğini arttıracak kıymetli ve zarif elbiseler seçtiğini gördüğü zaman bilâhtiyar içi-

nin derin bir köşesinde ince bir telin sızladığını ve aynı şüphenin kalbini bir kurd gibi kemirdiğini duyuyordu.

Bu sebepten, İstanbulda kalmağı tasarladıkları on beş gün bittikten sonra kocasının:

— Bir müddet daha kalam mı? Buradan belki hoşlanıyorsunuz. Çiftlikte gene sıkılmağa başlarsanız

Sualine, onunla başbaşa yaptığı bu gezintilerden azami bir zevk ve istifade duyduğu halde menfi cevap vermişti:

— Hayır, hayır, Beykoza dönelim artık... Hem Zeynebcik de pek üzülüyor. Bakınız son mektubunda neler yazmış.

Cevad kızının acemi yazı ile dolu olan kâğıda göz gezdirdikten sonra güldü:

— Pek âlâ Muallâ, mademki siz böyle istiyorsunuz, Zeyneb de sızsız yaşayamıyor, o halde dönelim. Söz aramızda, İstanbulda artık ben de sıkılmağa ve çiftliği aramağa başlamışım.

— Niçin daha evvelce söylemediniz?

— Evvelâ işlerimiz bitmemişti.. sonra da size birçok yerleri göstermek istiyordum. Üçüncüsü de sizin birkaç gün İstanbulda kalmaktan hoşlandığınızı görüyordum.

Maamafih artık dönebiliriz. Misafirler gelinceye kadar kalan birkaç günümüze çalışmakla geçiririz.

XVI

Cevadla Muallâ tekrar ciddi çalışmalarına başlayamadılar. Çiftliğe avdet attıklarının ertesi günü, hiç beklemedikleri iki misafir onların başbaşa geçen hayatlarına nihayet verdi. Ceva-

dın, bütün ömrünü Adanada geçirmiş olan ihtiyar bir amcası vardı. Daha doğrusu baba amcası... Cesim pamuk tarlalarına ve portakal bahçelerine sahib olan Mustafa bey Adananın en zengin tüccarlarından biri idi. Hiç oğlu olmamış, biricik kızı da genç yaşında ölmüş olduğundan Mustafa beyin bütün mirası Cevadı görmek, hem de bu vesile ile mallarının mühim bir kısmını ona vermek istemişti.

Mustafa bey pek fazla okumuş bir adam değildi. Her nedense, bütün ailesinde biricik bir tüccar yetmiş ve vakitini okumağa ve tettebbüe hasredecil yerde ticaret yolunda ilerlemenin çarelerini düşünmüştü; fakat bir oğlu olsaydı onu mutlaka tüccar değil ya memur yahud da bir âlim yetiştirecekti. İhtiyar adam sonradan sonraya okumağa merak sarmış, kendi içtimaf ve ziyetini ailesi efradınkilerden alçal görmeye başlamıştı. Para kazandıktan sonra şimdi bütün vaktini kitaplar arasında geçiriyordu.

İşte bu sebepten, dünyada en çok sevdiği kimse, küçük yeğeni Cevad'dı. Hele onun beynelmilel bir şöret sahibi olması, hergün gazetelerde resmî ve ismi geçmesi, ecnebi diyarlarda gidip konferanslar vermesi Mustafa beyin koltuklarını kabartıyordu.

(Arkası var)

Son Postanın tarihi romanı: 33

BATTAL GAZİ

Yazan: ZİYA ŞAKIR

Erzak depolarındaki yangın

Bu heyet, ancak surlara bir ok menzili mesafeye kadar yaklaşabildiler. Ve orada, dehşetli bir ok yağmuru ile istikbal edildiler.

Heyetin reisi, cesur davranarak, biraz daha ilerledi. Kale buncundan kendilerine karşı bağırıp çağırarak, tehdid-kârane yumruk sallıyan ve mütemadiyen ok atınlara karşı bir şeyler söylemek istedi. Fakat onlara, bir tek söz bile dinlemedi.

Döndüler, geldiler. Vaziyeti kumandan Müslimeye haber verdiler... Müslime, artık mukadderata karşı boyun eğmekten başka çare görmedi:

— Ne yapalım? Hüküm, Allahındır. Biz de silâha sarılır, vazifemizi ifa ederiz.

Dedi.

Kumandan Müslime, derhal harb hazırlığı için emir verdi. Fakat, çok aşı-kâr idi ki, Bizans surları, kolayca çiğnenip geçilecek vaziyette değildi. Nitekim biri (Üçüncü halife, Osman)ın zamanında, diğer ikisi de, (Emevî)lerin birinci halifesi (Süfyan oğlu Muaviye)nin saltanatında, üç büyük Arab ordusu, buraya kadar gelmiş, bu surların dibinde, çetin harblere girişmiş, fakat bu üç ordu da, en küçük bir muvaffakiyet kazanmadan perişan bir halde geri dönmüşlerdi.

Bizans surlarını uzun zaman muhasara edip de şehri halkını aç ve susuz bırakmadıkça, burada muzaffer olmak, imkân ve ihtimal haricinde idi. Fakat kaleyi, böyle uzun bir muhasara altında bulundurmamak için de, koca bir orduyu aylarca besleyecek erzaka malik olmak gerektir.

Vakti yolda, Müslime bunu düşünmemiş değildi. Fakat ihanet planını daha o zaman hazırlamış olan (Leon), Müslimeyi kandırmış:

— Bir hafta zarfında, kaleye gireceksiniz. Fazla erzak taşımak külfetine ne lüzum var?

Diye, Arab kumandanını, fikrinden vazgeçirmişti.

Şimdi, koca ordunun nihayet bir haftalık erzakı vardı. Bu erzak da ordunun gerisinde - şimdiki (Kaliterya) köyünün önünde, (Florya)ya giden düzlükte - depo edilmişti.

ORDUYA İNEN, İLK FELÂKET DARBESİ

Surlara yaklaşmak için sabahtan akşama kadar sıcak yolları aşmakla meşgul olan askerler, son derecede yorulmuşlar. yatı namazlarını bile ihmal ederek erkenden yatıp uyumuşlardı.

Erzak depolarının bulunduğu yerden, evvelâ birdenbire simsiyah bir duman ve sonra, kıpkızıl bir alev yükselmisti.

Arab ordugâhı, o kadar derin bir gaflet uykusuna dalmıştı ki; bu alevler bütün erzak yığınlarını sardıği halde, bunu kimse görmemişti.

Atlar, bu hassas ve zeki hayvanlar, bu büyük felâketi insanlardan evvel anlamışlar; şiddetle tepinerek kışnemiye başlamışlardı. Ve ancak o zaman, ordugâhtakiler de uykudan uyanmışlar.. yangın yerine koşmuşlardı.

Fakat bu koşmalar, tamamiyle beyhude idi. Artık işi ten geçmiş.. ordunun erzakı, bir yığın sıcak kül haline gelmişti.

Kumandan Müslime, bu felâket karşısında, başındaki serpuşu çıkarıp yere çalmış:

— Yarabl. Çadırımın tepesine bir yıldırım indirseydin, ölmü, şükrederek kabul ederdim. Şimdi, bu büyük faciyanın mes'uliyetine nasıl tahammül edeceğim.

Diye bağırması.. zaptolunmaz bir teessüre kapılarak sakalını yolmağa başlamıştı.

Fakat mesele, bağırarak ve sakal yolmak ile kapanacak vaziyette değildi. İlk teessürü geçtikten sonra, sükûn ve itidal kasbeden kumandan Müslime,

artık bu hale çare aramak mecburiyetini hissetmişti.

Her şeyden evvel tahkikat yapılmış.. bu yangını yapanların, Leon tarafından gönderilmiş olan Bizans (fedai)leri olduğu anlaşılmıştı... Leon, bu işde büyük bir hilekârlık göstermişti. Bu erzakı yaktırdıktan sonra, Arab ordusunun derhal çekilip gideceğini zannetmişti.

Fakat Müslime, bu fikirde değildi. Derhal maiyetindeki beyleri ve kumandanları toplayıp bir meclis akdetmişti. Hattâ, Battal Gazîye de haber göndermişti. Lâkin, humma nöbetleriyle bütün vücudu ateşler içinde yanan Battal, kat'iyyen kendine malik değil

di. Onun için bu meclise iştirak edememişti.

Bu mecliste toplananlar, hakikati öğrendikleri zaman, fena halde ürk-müşler.. hattâ bunlardan bir çokları:

— Bu kadar ehli islâmı, bu küffar beldesinde aklıktan ve sefaletten öldürmektense, derhal avdet edelim.

Demişlerdi. Ancak bunlardan bir kısmı:

— Hayır... Kostantaniye beldesinin, ehli islâm eline geçeceğine dair (hadisî şerif) var. Her türlü mahrumiyete katlanalım. Son kuvvetimizi sarfedinceye kadar, mukadderata tâbi olalım. On dan sonra vaziyet neyi icab ettiriyorsa, öyle yapalım.

İngiltereyi idare eden adam

(Baştarafı 9 uncu sayfada)

şayanların sağlık, konfor, kültür ve manevî huzur imkânlarını bulabilecekleri, hergün biraz daha rahata kavuşacakları bir sulh dünyası mı yaratmaya çalışıyoruz? Yoksa baştanbaşa harb korkusile dolu kâbus gibi bir istikbal mi kuruyoruz? Var kuvvetimizi ölüm vasıtalarına sarfettiğimizi mi göreceğiz?

Dünyanın her köşesindeki insan kitlelerinin kâbusundan kaçtığı, en ufak saadet ümidine dört elle sarıldığını görmek için bu sualleri sormak kâfidir. Halkı bu hakkından mahrum edecek olan herhangi bir hükümet ona karşı hiyanet etmiş olur ve bütün dünyanın lânetine uğrar.

Ben hiçbir medenî milletin başında böyle bir hükümetin bulunabileceğini zannetmiyorum. Milliyeti ne olursa olsun, devlet adamı denilmeye lâyık her insanın; mes'uliyetini yüklediği milleti mes'ud görmeyi gaye bildiğine kani bulunuyorum ve inanıyorum ki: Dünyayı silâhlanma yarışından ve bu yarış tahrik eden korkudan kurtarmanın çaresi vardır, bulunacaktır. İnsanlık daha makul, daha mes'ud bir istikbale kavuşacaktır.

İşte Chamberlain bugüne kadar, esas bu düşünceye dayanan bir sulh siyaseti üstünde yürüdü.

Çeviren: Neyyir Kemal

Öksürenlere: KATRAN HAKKI EKREM

Emlâk ve Eytam Bankasından:

SATILIK EMLÂK

Esas	Yeri	Kıymeti Nevi: T. L.	Mesahası	Depozito T. L.	Esas	Yeri:	Kıymeti Nevi: T. L.	Mesahası	Depozito T. L.	
880	Rumelihisar Arpa Emni mah. Halim paşa sokak eski 8, yeni, 12, taj 12.	135.—	Evin 1-3 hissesi	27.—	751	Fatih, Babahasan Aleml Mah. Şehzadebaşı Cad. eski 329, yeni 187.	495.—	Odalı dükkânın 275/360 hissesi	28 M2 99.—	
783	Aksaray Yenikapı Yalı mah. Bostan arkası ve Namık Kemal cad. 17 17 taj 1	431.43	Bostan 18-120 hissesi	86.—	752	Fatih Babahasan Aleml Mah. Şehzadebaşı Cad. eski 239, yeni 187/1.	495.—	Odalı dükkânın 275/360 hissesi	28 M2 99.—	
904	Bostancı Erenköy, Çatal çeşme sokak eski 16 mû. 23 harita.	99.—	Arsa	198.84 M2	20.—	753	Fatih Babahasan Aleml Mah. Şehzadebaşı Cad. eski 239, yeni 187/2, taj. 187/2.	495.—	Odalı dükkânın 275/360 hissesi	28 M2 99.—
689	Büyükkada Yalı mh. Aya-yani sokak 15, taj 3	97.—	Arsanın 2300-6240 hissesi	52.50 M2	19.—	905	Kadıköy Bostancı Bağdad Cad. Demiryolu No. 2, yeni 57/L.	114.—	Arsa	1138 M2 23.—
690	Büyükkada Yalı mah. Aya-yani sokak No. 17	61.—	Arsanın 2300-6240	41 M2	12.—	1030	Yeşilköy Şevketiye Mah. İstanbul Cad. No. 54	213.—	Arsanın 12/90 hissesi.	8036 M2 43.—
995	Bakırköy Cevizlik mah. hat boyu sokak eski 10, 12, 14, 16, 18, 20 taj 10, 12, 14, 16.	700.—	İki dükkânı müstemil ev.	—	140.—	1086	Eminönü Binbirdirek Mah. Mehmed paşa yokuşu ile Su teraslı sokağı, yeni 10, 12, 30.	506.—	İki evin 1/9 hissesi.	252.50 M2 101.—
766	Topkapı Beyazıdağa mah. Eski Kuyulu yeni Kaynata sokak eski 6 yeni 8 taj 8	150.—	Ev	80.—	1078	Eminönü Sarıdemir Mah. eski Hatapkapı, yeni Keres-teciler Ayazma Cad. eski 453, 455, 1, 3, 5, 7, 9, yeni 43, 45.	628.—	Arsalı dükkânın 1/3 hissesi.	83 M2 125.—	
697	Kadıköy Bostancı Bağdad cad. eski 54, taj 54.	502.—	Arsa	501.59 M2	100.—	815	Beyoğlu eski Yazıcı, yeni Müeyyездe Mah. eski Topçubaşı, yeni Saray çık-mazı sokağı, eski 9, taj 9.	1000.—	Kâğıt	320.—
877	Kuruçeşme Kireçhane ve Zencirlikuyusokak Kireçhane No. 2 Zencirlikuyu eski 1, 2, 4, 1, 6, yeni 2, 1, 6, 4, 1 taj 4	1211.—	Bir evi müstemil arsa ve tarla	20218 M2	24.—	836	Aksaray Guraba Hüseyin ağa Mah. Ordu Cad. eski 23 Mû. yeni 193, taj. 378	320.—	Barakalı bir arsa -nın nisuf hissesi.	128 M2 64.—
767	Çarşı Satarcı han alt kat eski 19 yeni 17 taj 19, 20, 21	80.—	İki göb bir dükkân	34 M2	16.—	703	Lâleli Kemalpaşa Mah. Fethibey ve Çukurçeşme sokağında 77, 79.	504.—	Arsanın 6/24 hissesi.	336 M2 101.—
970	Heybeliada Yalı mah. Bulbul ve Mızrak sokak eski yeni 4	44.—	Bir evin 7-80 hissesi	—	9.—	906	Kadıköy Bostancı Bağdad Cad. Demiryolu tarihi, yeni 57/4.	14.—	Arsa	143.50 M2 3.—
851	Aksaray Yalı mah. Çorbacıbaşı sokağında eski 43 yeni 73	35.—	Arsa	35 M2	7.—					
724	Kadıköy Caferaga ruah. eski Papasoğlu yeni Dumlupınar sokağı eski 12 taj 12.	2700.—	Ev	6.16 M2	540.—					
826	Sarıyer, Büyükdere yeni Ligor sokak eski 74-6 yeni 85-6	115.—	Arsa	874.60 M2	23.—					
883	Aksaray Guraba Hüseyin ağa mah. Şeyh Osman sokak eski 8 yeni taj 23	378.—	Ahşap ev yarı hissesi	38 M2	76.—					

RADYO

Türkiye radyo difüzyon postaları

Ankara radyosu

DALGA UZUNLUĞU

1000 m. 100 Kcs. 120 Kw.
T.A.Q. 19,74 m. 15106 Kcs. 30 Kw.
T.A.P. 31,70 m. 9466 Kcs. 20 Kw.

ÇARŞAMBA: 12 - 4 - 39

12.30: Program. 12.35: Türk müziği: Çalınlar: Refik Fersan, Fahre Fersan, Zühtü Bardakoğlu. Okuyan: Melek Tokgöz. 1 — ... - Kürdülhiczakâr peşrevi. 2 — Rahmi beyin - Kürdülhiczakâr şarkı: Sana ey canının canı efendim. 3 — Salâhaddin Pınar-Kürdülhiczakâr şarkı: Nereden sevdim. 4 — ... - Kürdülhiczakâr şarkı: Çiğince sevip. 5 — Zühtü Bardakoğlu - Santur taksimi. 6 — ... - Türkü: Benliyi aldım kaçaktan. 7 — ... - Türkü: A benim mor çeçim. 13: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13.15 - 14: Müzik (Riyaseticümhur Bandosu - Şef: İnsan Kün - cer.) 1 — Marş - Fric. 2 — P. Lincke - Aşk vals. 3 — Mercadante - «Elisa ve Claudio» (uvertür.) 4 — T. W. Tuhrban - Afrika stü. ti. a) Marş. b) Serenad. c) Eğlent. 5 — H. G. Amers - Skoçya fantezisi. 18.30: Proğ - ram. 18.35: Müzik (Dans müziği - Pl.) 19: Konuşma (Çocuk Esirgeme Kurumu.) 19.15: Türk müziği (Fasû heyeti.) Çalanlar: Hak- kı Derman, Eşref Kadri, Hasan Gür, Başri Üfler, Hamdi Tokay. Okuyanlar: Celâl Tokses, Safiye Tokay. 20: Ajans, meteoroloji haberleri, ziraat borsası (flat.) 20.15: Türk müziği: Çalanlar: Fahre Fersan, Refik Fersan, Zühtü Bardakoğlu. Okuyanlar: Semahat Özenses, Halûk Recal. 1 — ... - Mahur peşrevi. 2 — Dedenin - Mahur şarkı: Sana lâyk mî. 3 — Lâtif Ağanın - Mahur şarkı: Aldı aklım bir gence leb. 4 — Neyzen Rıza - Suznak şarkı: Çaldırıp çalgıyı. 5 — ... - Kürdülhiczakâr şarkı: Gönülümü başka. 6 — Refik Fersan - Tanbur taksimi. 7 — Lem'in - Hicaz şarkı: Sorulmasın bana yeistm. 8 — Şevki beyin - Hicaz şarkı: Demem cana beni yâdet. 9 — Hafız Yusufun - Hicaz şarkı: Sevdiyi ruhun aşk eline. 10 — ... - Saz semaisi. 21: Memleket saat ayarı. 21: Konuşma. 21.15: Esham, tahvilât, kambiyo - nu kut borsası (flat.) 21.25: Neşeli plâklar - R. 21.30: Temsil (iki kadın tipi - Komedi.) Yazan: Ekrem Resid. 22: Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necib Aşkın.) 1 — J. Strauss - Sabah havadisleri. 2 — Toman - Viyana hül -

yaları. 3 — Zander - Polka. 4 — Bizert - Ar-leziyen sût No. 1. a) Prelüd. b) Menuet. c) Adacıyo. d) Kariyon. 5 — Hanns Löhner - Düğün marşı. 23: Müzik (Cazband - Pl.) 23.45 - 24: Son ajans haberleri ve yarınki program.

TURAN Tiyatrosu

Bu akşam
Ertuğrul Sadi Tek gecesi
Halk opereti ve meşhur
Yunan artisti

ZOZO DALMAS'ın

iştirakile iki oyuz birden

GÜL FATMA

(Se) Atilla Revüsü. Miço Peçeş varyetesi

Yatak, yemek ve çalışma odaları salon takımları velhasıl her nevi mobilyalar; BAKER (eski HAYDEN) mağazalarında teşhir edilmekte ve her yerden ucuz flat ve müsaid şartlarla satılmaktadır.

Atletik kutunuzu muhafaza ediniz

Şişmanlık müddetle edif aliz ve bunun en iyi çaresi olan SHORT LINIA'yı giyiniz. Damli masajın teski ile yüz tabakayı giderir. Musual olabildiği bir trikodan yapılmış olan SHORT LINIA adı bir klot gibî yanar.

Fiyatı: 10 lirasın libarom

Satış yeri yalnız: J. ROUSSEL

Paris, 100 Bd. Haussmann

İSTANBUL, Boyoğlu

Tünel meydanı 12 No. lu

Mağazası: ziyaret ediniz veya

15 No.lu telefonla istayınız.

Satılık Otomobil
935 model az kullanılmış kapalı bir Ford otomobili satılmaktadır. Karaköyde Ali Rıza Gebze'ye müracaatları. Telefon: 49194

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ

A. Ekrem UŞAKLIGİLİ

"Son Posta" nun tefriki: 31

ALMANYADA BİR İNGİLİZ CASUSU

Tercüme eden: H. Atas

Eve gelir gelmez annem teessürle: "Haberin var mı, Kuzenin Adolf esir olmuş!," dedi

Onun asıl şöhreti harb bittikten sonra başladı. Ve bu şökret bugüne kadar da devam eder: Bugün Hart, dünyanın en meşhur askeri muharrirlerinden biridir. (1)

Hartı umumiyetle, «Deyli Telegraf» gazetesinin tanınmış askeri muhabiri yüzbaşı B. G. Lidell-Hart diye bilirler. (2)

Lidell-Hart'la görüşmemi takip eden aylarda, kendi kendime sık sık bu konuşma mevzuu üzerinde durdum. Bilhassa o geceki görüşmemizden hemen bir iki gün sonra Hart'ın sözlerini bütün teferrüatıyla hatırlamak lüzumunu duydum. Bakınız ne için:

Eve gelir gelmez, bir iki hoş beşten sonra annem müteheyyiç bir eda ile:

— Haberin var mı Bernard? dedi. Kuzenin Adolf esir olmuş. Şimdi kendisi Çeşayr'deki Holport esirler karargahında bulunuyor.

Bu, tabii çok enteresan bir havadisti. Haftanın sonuna doğru onu ziyaret etmek müsaadesini aldım. Son hadiseler hakkında, umumiyetle harb hakkındaki görüşlerini öğrenmek benim için faydalı bir şey olacaktı. Ben Adolf'u çok severdim.. onunla geçirdiğimiz bir çok iyi günlerimiz olmuştu. Şimdi artık esir olup da bize zarar vermeyecek bir hâlde geldikten sonra kendisine, esirlikteki hayatını hafifletecek ufak tefek baz, yardımlarda bulunmağı hiç de mahzurlu saymıyordum.

Halport'e ziyaretine gittiğim zaman onu, oldukça neşeli ve yeni hayatını benimsemiş bir halde buldum. Adolf bana, nasıl esir düştüğünü, bölüğünün Hüllük civarında nasıl çevrildiğini uzun uzun anlattı. Fakat tuhaf değil mi, Adolf o zaman benden ancak beş mil kadar bir mesafede bulunuyormuş.. ikimizden birimiz, birbirimize böyle yakın olduğumuzu hatırlamaya bile getirmemiştik. Adolf hikâyesini şu sözlerle bitirdi:

— Doğrusu hiç talihim yokmuş! Şayet esir düşmeseydim bu benim son muharebem olacaktı.

Adolf'un ne demek istediğini anlamadım; sordum:

— Kuzum bu sözlerinle neyi kasd ediyorsun?

— Esir olmadan biraz önce umumî erkânharbiyeye tayin edildiğimi öğrendim. Beni erkânharb sınıfına nakletmişlerdi.. Esir olmasaydım artık harb sonuna kadar kıta yüzü göreceğim şüpheli idi. Bu vaziyet karşısında hiç de talihim olmadığımı sen de tasdik edersin!

Evime dönmek üzere trene bindiğim zaman derin bir takım düşünce lere daldım. İngilizlere esir düşen Adolf, esir olacağına Alman erkânharbiyesinde bulunsaydı kim bilir rolü ne olacaktı! Lidell - Hart: «Muharebenin hedefi — Düşman başkumandanının dimağdır!» demişti. Adolf'un Alman erkânharbiyesine tayinile Lidell-Hart'ın bu sözü arasında herhangi bir mü-nasebet veyahud rabta olabilir miydi? Alman erkânharbiyesindeki mevkii Adolf değil de, meselâ ben işgal etseydim ne olurdu? Kim bilir önümde ne imkânlar açılırdı! Bu fikir beni adâmakillî heyecanlandırdı. Derken, ya radikalştaki ihtiyatkârlığım bana hâkim olmağa başladı. Daha birkaç gün önce bir Alman harb divanında muhakeme edildiğimi ve idama mahkûm olduğum

(1) 1934 yılında Romanya ve Bulgaristan'da bir seyahat yapmıştım. Her iki ordunun sübaylarıyla yaptığım temas neticesinde bunların Dünya Harbi esnasındaki Garb cephesi hakkında pek az malûmat sahibi olduklarını hayretle gördüm. Ben, general Hayg'in, general Frenc'in isimlerini hiç duymamış zabıtlere bîce rastladım. Garb cephesi kumandanlarından yegâne bildikleri isimler: Jofr ve Foştur. Fakat buna karşılık bunların hepsi de Lidell Hart'ı tanıyorlardı.

Muharrir
(2) Lidell - Hart Türkiyede tanınmış bir askeri muharrirdir. 1933 yıllarında Ankarada «Hâkimiyeti Millîye» gazetesinde, «Büyük Harbe kumandanlar» adlı büyük bir eseri tefrika edilmiştir.
Mütercim

mu hatırladım. Ben Alman hatlarının gerisine gittiğim zaman karşıma çıkacak bütün engelleri aşabileceğimi ummuşum; halbuki karşıma çıkıveren basit birkaç mâni beni alt ediverdi. Ay ni şey pekâlâ tekerrür edebilirdi. Hem bu defa son dakikamda kaçmama yarayacak bir papas bulabileceğim de şüphe li idi!

Fakat bütün bunlara rağmen Adolf'un yerine kaim olmak fikri beni iyice meşgul etmeğe başladı. Daha eve varmadan, yolda, kabataslak bir şekilde plânımı çizdim. Hemen ertesi gün de Londrayı boylyarak dostum liva generalini aramağa koyuldum. Bunun va sitasile de, plânımı arz etmek üzere, millî müdafaanın en saâhiyetli erkânından birinden bir randevu aldım.

Millî müdafaada tasavvurlarımı öğrenir öğrenmez derhal benimle alay etmeğe başladılar.. Bizim millî müdafaanın bu gibi vaziyetlerde kullanılmak üzere her zaman için soğuk su dolu kovaları hazır. Bu fikrimin doğruluğunu anlamak için o zamanlar, tanklar hakkında ve bunların orduya kabulü hakkında ileri sürülen ihtiraz kayıplarını düşünmek kâfidir.

Fakat mâniler arttıkça, plânımı hayata tatbik etmek sahasındaki azmim de kuvvetleniyordu. Fransadaki İngiliz ordusu umumî karargahında istihbarat işleri şefi olan âmirime bir telgraf çektim. Amirim, hemen ertesi gün Londraya geldi. Bu defa onunla birlikte millî müdafaaya gittik ve daha mesul makamlarla temasa geçtim. Amirim benim plânımı âynen kabul etmişti. Ve hiç olmazsa tecrübe edilmesine imkân verilmesini istiyor, ve bunun üzerinde ısrar ediyordu. Amirim, muvaffaki-yetsizlik halinde kayıbumuzın çok az olacağını (yani sadece benim hayatımı) fakat muvaffak olduğumuz takdirde kazancımızın, ölçülemeyecek derecede büyük olacağını söyledi..

Bu ısrarlar neticesinde bana kısmî bir hareket serbestisi verdiler; ben de plânımın bütün teferrüatını tesbite koyuldum.

(Arkası var)

Tayyare Piyangosu

Tayyare piyangosunun 26 ıncı tertib 6 ıncı keşidesi bugün bitti.
Kazanan numaraları aşağıki sütunlarda bulacaksınız.

200,000 lira kazanan
24675

40,000 lira kazanan
30342

25,000 lira kazanan
26003

20,000 lira kazanan
4890

15,000 lira kazanan
38365

10,000 lira kazanan
2979

3,000 lira kazananlar
39371 13399

1,500 lira kazananlar
19391 38229

1,000 lira kazananlar
3638 22931 8778 6097 27124 36746
8770 14988 21660

200 lira kazananlar
28411 27701 39293 14085 13125 31698
9789 8879 20203 23999 7793 20296
12302 23780 23388 38851 9154 8487
28141 39686 638 38285 4434 29808
3014 29064 31256 32741 14200 6831
29707 30779 5451 22242 35542 65536
31699 35805 7674 2338 35494 26694

70 lira kazananlar
35410 28849 37946 16837 156 11178
37978 23365 38133 12055 20970 5621
2875 21879 23300 29291 35270 4864
13149 22937 17977 38923 25933 10781
3 22432 21296 31541 17965 13232
30003 20072 16645 23749 37089 31125
14716 19468 31756 994 13906 26454
21079 1392 8415 22584 25494 19288
33874 31498 25859 33744 16957 18617
294 26804 2177 24905 36467 35449

40 lira kazananlar
15838 38498 25500 16474 27264 32960
380004 26588 17359 17142 15292 22774
10398 504 12124 33360 29237 293
30390 30157 8451 33939 2324 37530
16492 25658 9601 37326 29170 7396
31119 36172 528 34130 26417 10614
36412 36412 18657 31524 1184 5701
2481 12856 8130 15976 39962 38035

39871 35595 17097 37814 9592 14554 35920 34296 20994 25012 37712 34592
32684 30931 21594 26702 12006 13323 4184 13153 11915 39574 23950 22141
22222 21326 23852 8828 2244 33878 6291 14154 14152 27201 5544 39556
5351 20506 26445 39727 18470 4799 32038 18658 11473 23722 32221 2273
1605 4324 34589 18438 22516 3315 37950 38905 16971 2607 20729 1726
8654 1845 3767 39888 35870 10356 19653 13281 29650 11248 29749 35902
18197 32632 15869 11629 13481 20008 29378 13493 13780 31685 4112 37542
29157 28863 29280 16912 2257 31360 3448 21467 31567 1255 392 11392
18920 33375 23569 14920 23801 3690 20015 30740 29973 24670 7474 9088
7736 21567 12211 21035 25902 3465 9864 10314 12336 1631 39468 29173
31719 34423 32241 22226 9073 38211
21066 37079 28039 27728 21819 17207
13927 13911 2193 2511 38975 30245
9129 2419 36165 2272 10686 33651
37521 10987 20997 18690 37678 29988
9279 1957 18163 14908 4621 36134
27038 16319 12693 6704 13750 9632

50 lira kazananlar

20005 11789 36938 30574 27897 37057
10192 422 18575 1783 31780 36349
8812 36313 22455 22535 29474 23347
21630 30201 32912 10399 19357 25545
11583 8211 5422 2774 3467 38810
10592 16325 7285 37701 26305 38502
22553 5761 37987 14284 24456 2091
26581 5186 24504 38090 39253 33618
39752 38344 39442 1739 15822 35872
7521 16670 23062 862 20058 20752
34688 18004 8888 30533 9329 9230
28317 10725 15374 16159 25768 8485
18346 32978 11361 9404 16002 13351
5115 25104 26175 13651 21699 35195
35297 37373 21676 27850 8477 38295
16859 26089 38470 31407 9221 7904
6549 35048 22626 16759 12770 27489
30839 14854 34858 22295 8131 19338
3926 1395 12579 8920 20608 13734
4235 10254 13003 562 11303 31828
12278 7066 35949 16224 6874 24327
23127 10876 30523 35505 13600 17408
35413 11395 1883 6777 7383 5332
9250 35191 13436 20948 27481 10518
34898 763 25027 28999 39481 23816
21033 21347 5349 27658 23878 2742
37557 10100 31875 34120 35543 10882
26925 18368 514 15926 2688 36751
38074 25944 11895 22665 6013 36544
20912 13152 38946 6605 4595 29951
29256 6132 4931 30795 5311 38738
39670 4719 28380 38720 11605 26844
24872 11557 6333 26698 21895 15649
27740 23872 35617 1263 3801 2389

200,000 lira mükâfat

200 bin lira, 40 bin lira, 25 bin lira, 20 bin lira ve 15 bin liralık büyük ikrami-yelerin çıktığı rakamların son üç rakamları olan 675, 342, 003, 890 ve 365 numaralar ile nihayetlenen bütün biletlere (1000) lira, onda bir hesabile (100) er lira mükâfat kazanmışlardır.

50,000 lira mükâfat

2000 aded ikramiye fişi dolabtan çekildikten sonra 100 numara daha çekilmiş ve aşağıdaki numaralar (500) er lira, onda bir hesabile (50) şer lira mükâfat kazanmışlardır.

9158 84 36831 27255 23246 18352
30273 23885 29063 21315 19881 18633
35502 31880 6365 30657 28554 28308
2579 25342 31724 3454 12120 1663
21763 32018 10106 7032 32893 908
12747 36428 17394 13467 27417 28576
10311 15452 22991 39501 465 32273
2529 37061 8399 35103 2185 11808
25327 9946 28669 18361 22698 20155
11546 19881 21051 15636 5796 13490
5060 6734 14888 36668 6706 39907
13581 31791 494 37406 16892 35207
29068 25436 8216 38545 26223 33358
20316 36687 22764 18771 4133 35608
25504 24233 2356 39213 12826 22334
27704 32524 39588 9688 32126 2569
30290 9644 14766 5831 34397

Teselli mükâfatı

Bu keşidede ikramiye ve mükâfat kazanmayan bütün biletlere onda bir hesabile (1) er lira teselli mükâfatı alınacaktır.

DRESDNER BANK'IN

31 MART 1939 TARİHİNDE BERLİNDE TOPLANAN HİSSEDARLAR UMUMİ HEYETİNCE KABUL OLUNAN
31 Birinci Kânun 1938 Tarihindeki Umumî Bilânçosu

A K T İ F

Kasa mevcudu ve Reichsbank ciro ve posta çek hesaplarımda alacak	RM	91.055.774,09
Vadesi gelmiş faiz ve temettü kuponları		9.253.815,11
Çekler		35.306.112,04
Senetler		671.726.999,05
Hazine bonoları		390.264.126,72
Bankaya ait esham ve tahvilât		311.373.114,84
Konsortial iştiraklar		43.618.603,86
Bankalardan matlublar «Nostro»		30.129.172,28
Röpor ve Lombardlar		1.434.257,12
Emtia üzerine avanslar		58.026.927,30
Borçlular		1.008.906.854,93
İpotekler		22.316.543,38
Üçüncü şahıslar hesabına krediler		6.251.347,68
İştiraklar		42.057.184,25
Gayri menkuller		55.071.749,43
Demirbaş		1,—
Müessesenin hisse senetleri		—
Tekaüt sandığı mevcudundan esham ve tahvilâta yatırılan		6.912.390,—
Geçit hesabı		1.028.604,10
Sair aktifler		290.129,87
	RM	2.785.023.707,05

M A S R A F L A R

Maaşlar ve ücretler	RM	59.265.461,75
İçtimai yardımlar, hayır işleri ve tekaüdiye		5.665.304,75
Sair masraflar		13.521.170,40
Vergi, resim ve harçlar		15.445.362,08
Tekaüt sandığına yardım		1.000.000,—
Kanunî ihtiyat		2.000.000,—
Safi kâr : Geçen seneden müdevver	RM	2.115.613,39
1938 senesi kârı		9.563.234,62
	RM	11.678.848,01

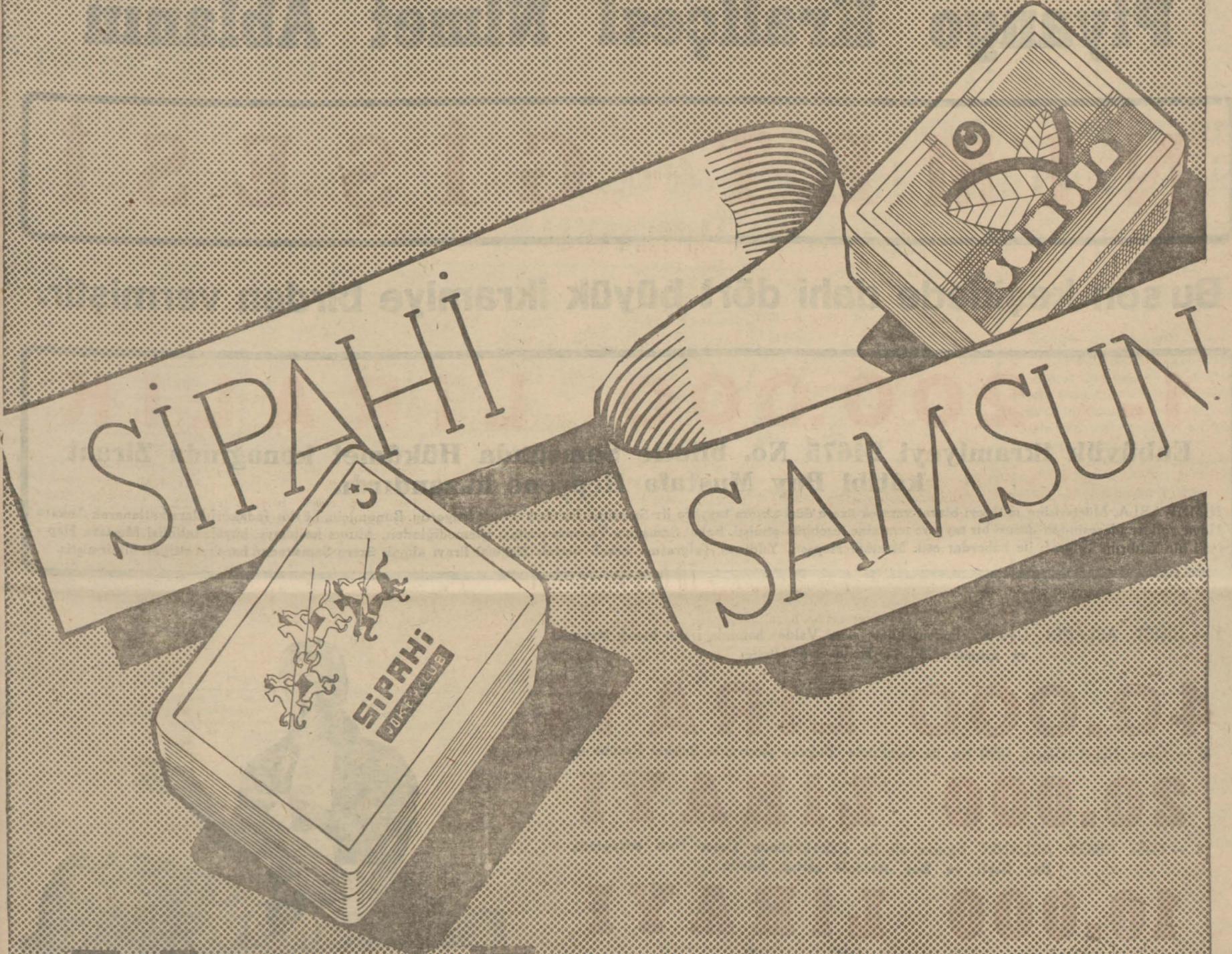
K Â R V E Z A R A R H E S A B I

Alacaklılar	RM	1.883.763.322,87
Muhabir Bankalar		150.859.841,64
Keşideler ve kabullerden doğan taahhütler		228.893.253,01
Tasarruf mevduatı		274.167.958,36
İpotekler		661.035,27
Üçüncü şahıslar hesabına krediler		6.251.347,68
Sermaye		150.000.000,—
Kanunî ihtiyatlar		23.500.000,—
Diğer ihtiyatlar		36.698.370,98
Tekaüdiyeler		16.000.000,—
Geçit hesabı		2.544.729,28
Safi kâr :		
Geçen seneden müdevver	RM	2.115.613,39
1938 senesi kârı		9.563.234,62
		11.678.848,01
Tedavüldeki keşidelerimiz		102.771,17
Avallar		207.988.747,03
Cirodan doğan taahhütler		105.778.302,42
	RM	2.785.023.707,05

G E L İ R L E R

1937 den müdevver kâr	RM	2.115.613,39
Faiz ve iskontolar		53.634.469,98
Komisyon ve hizmet mukabili ücretler		47.816.692,65
Esham ve Tahvilât, Kambiyo ve ecebî nukut kârı		5.009.370,97
	RM	108.576.146,99

Teneke kutularda

Nemlenmez

25 Adet Sipahi 50 Kuruş ———
————— 25 Adet Samsun 45 Kuruş

Piyango Bayiliği yapmakta olduğu beş sene zarfında
Sayın müşterilerine:

2.760.000 LİRA

Dağıttığı kayden sabit olan

Piyango Kraliçesi Nimet Ablanın

N İ M E T G İ Ş E S İ

Bu son keşidede dahi dört büyük ikramiye birden vermiştir.

1- 200.000 LİRALIK

Enbüyük ikramiyeyi 24675 No. biletle Samsunda Hükümet konağında Ziraat
kâtibi Bay Mustafa Hepşene kazandırdı.

NİMET ABLA, Müşterisine müjdeyi bizzat vermek üzere dün akşam tayyare ile Samsuna hareket etmek istiyordu. Bunun için, büyük fedakârlıklara katlanarak Ankara Hava yolları İdaresinden hususî bir tayyare teminine teşebbüs etmişti. Fakat Samsun'a Tayyare postası işlemediğinden, Altıncı keşidenin büyük talihlisi Mustafa Hepşen'i bir Yıldırım Telgrafı ile haberdar etti. Mustafa Hepşen, Yıldırım Telgrafına cevap olarak 200,000 lirayı almak üzere Samsundan hareket ettiğini bildirmiştir.

2 — NİMET ABLANIN uğurlu elinden bilet alan Valde hanında İranlı kasab Mehmed ve arkadaşı 30342 No.lu 1/5 biletle

40.000 LİRAYI

3 — Gene Nimet Gişesi, 4890 No. ile Samsunda Buğday pazarında Bakkal Rasime de

20.000 LİRAYI

4 — Gene NİMET ABLANIN uğurlu eli ile Bakırköyünde Ömer Naci sokağında Bay Seyfi ve Bay Abidine sattığı biletle

10.000 LİRAYI

Kazandırdı.

NİMET ABLANIN. Müşterilerine para verirken alınmış en son resmi

Yeni tertib biletler gelmiş ve satışa başlanmıştır.

Bay Seyfi, Nimet Abladan büyük ikramiyeyi alırken

Taşra siparişleri serian ve muntazaman gönderilir.

**Adres: İstanbul Eminönü,
Tramvay caddesi No.
29/31, Tel: 22082**

Bay Abidin, Nimet Abladan büyük ikramiyeyi alırken

DİKKAT: Hiç bir yerde şubesi yoktur.